

GŁOS KUTNOWSKI

PISMO POLSKIEJ PARTII ROBOTNICZEJ

ROK IV

ŚRODA 14 LIPCA 1948 ROKU.

Nr 192 (1118)

Dorobek Lipcowego Plenum

Na ogólnokrajowej naradzie aktywu naszej Partii tow. Zambrowski omówił wyniki lipcowego plenum KC PPR. Zapoznanie się z tymi wynikami pozwala w całej pełni docenić historyczną doniosłość decyzji podjętych przez plenum, decyzji i wskazań, które staną się na całe lata treścią pracy i walki ruchu robotniczego.

Podaliśmy już tekst przemówienia tow. Zambrowskiego, chcielibyśmy na tym miejscu podkreślić niektóre najistotniejsze momenty, które znalazły swój wyraz w toku obrad plenum.

Plenum zajęło stanowisko solidaryzujące się z uchwałami Biura Informacyjnego w sprawie KPJ. Odejdźcie od marksizmu-leninizmu, wprowadźcie obecnych przywódców KPJ na drogę nacjonalizmu. I chociaż ta polityka przedstawiona jest przez nich jako polityka socjalistyczna i narodowa, nie jest ona w całej swej istocie ani socjalistyczna ani narodowa, bo wylamując się ze wspólnego socjalistycznego frontu walki z imperializmem, bo podważając sojusz z ZSSR naraża na największe niebezpieczeństwo niepodległy byt Jugosławii i zaprzeczając sprawę socjalizmu w tym kraju.

Plenum wskazało, że krytyczne oświetlenie sytuacji w KPJ pomogło nam w poszukiwaniu dróg rozwojowych demokracji ludowej, wzmogło naszą czujność na objawy zbliżania od wskazań marksizmu-leninizmu.

Omawiając zagadnienia tradycji ruchu robotniczego, z jakich powinna się wywodzić nowa, zjednoczona partia, tradycji, które stanowią dla nas przedmiot dumy zarówno proletariackiej, jak i narodowej, plenum określiło tym samym podstawy ideologiczne nowej partii. W polskim ruchu robotniczym toczyła się przez z górą pół wieku zacięta walka między nurtem rewolucyjnego marksizmu, a reformizmem, między internacjonalizmem a nacjonalizmem. Jakkolwiek ciężkie błędy popełniła SDKP i L, jakkolwiek KPP nie potrafiła błędów tych przezwyciężyć do końca, to trzeba stwierdzić, iż historia konkretnie przyznała „rację zasadniczym strategicznym założeniom rewolucyjnego i internacjonalistycznego nurtu w polskim ruchu robotniczym zarówno w pierwszej, jak i drugiej wojnie światowej”.

Z drugiej strony historia wykazała jak zgubny dla klasy robotniczej i narodu był oportunizm i nacjonalizm w ruchu robotniczym.

Ogromna zasługa i źródło siły naszej partii polega na tym, że już w okresie okupacji nawiązała ona do chlubnych tradycji ruchu robotniczego, a jednocześnie od początku przewidywała dawne błędy naszych poprzedników.

Utworzenie RPPS jako kontynuatorki lewego nurtu w PPS dało początek odrodzeniu Polskiej Partii Socjalistycznej na nowych podstawach.

We wspólnej, zjednoczonej partii nie może być odrębnych ocen tradycji. Jej siła i zwartość ideologiczna będzie tym większa, im więcej pracy włożymy dla przezwyciężenia błędnych koncepcji tkwiących w tradycjach tak jednej jak i drugiej partii. „Dzieło jedności organicznej — mówi tow. Zambrowski — będzie dopiero wtedy posiadać trwały fundament, gdy chlubne tradycje SDKP i L i KPP będą tak samo drogą członkom PPS, jak drogą są członkom PPR i gdy tradycje rewolucyjnej działalności i twórczej myśli lewego nurtu PPS będą tak samo bliskie członkom PPR jak bliskie są członkom PPS”.

Jednoczące się partie muszą mieć wspólny jasny program na przyszłość. W gospodarce naszej, mimo znacznego zasięgu sektora socjalistycznego, poważne miejsce zajmuje sektor kapitalistyczny, a przeważającym sektorem jest gospodarka drobnotowa, która stanowi zaplecze dla sektora kapitalistycznego. Mówił Lenin: „drobne gospodarstwo indywidualne rodzi kapitalizm i burżuazję codziennie, co chwila, żywiołowo i w skali masowej”. Prawdę tę mogliśmy przed wojną zaobserwować i na wsi polskiej, kiedy to rozwijał się proces różniczkowania klasowego wsi. Reforma rolna, zasiedlenie Ziemi Odzyskanych, polityka podatkowa, kredytowa, i polityka cen, jaką prowadzi nasze państwo, zahamowały i ograniczyły ten proces, ale nie mogły go całkowicie powstrzymać.

Wrzenie we Francji

Lotniska francuskie nieczynne — wskutek strajku obsługi. Wrzenie wśród pracowników państwowych. Demonstracje przeciw de Gaulle'owi

PARYŻ (obsł. wł.) — W mieście Tarbes ludność nie dopuściła do zabrania de Gaulle'ów, na którym miał przemawiać ptk. Gaston Palewski — prawa ręka generała de Gaulle.

Wynikło starcie, podczas którego przewodniczący oddziału RPP na terenie departamentu został ciężko ranny, a Palewski ledwo zdolał zbiec.

Wzywana policja przywróciła porządek. W chwili kiedy Palewski miał zacząć swe przemówienie wyłączone zostało światło elektryczne a grupa młodych ludzi spośród słuchaczy obrzuciła trybunę cegłami i drzewem.

PARYŻ (obsł. wł.) — W poniedziałek o godzinie 21-ej rozpoczął się strajk pracowników lotnictwa cywilnego, obejmujący około 1500

osób. Skutkiem tego wszelka komunikacja lotnicza we Francji została wstrzymana.

PARYŻ (obsł. wł.) — Nowa francuska ustawa rządowa, przewidująca nieznaczny zwwyżkę stawek dla niektórych kategorii urzędników państwowych rozjrzęła jeszcze bardziej strajkujących. Gazety donoszą, że w dniu wczorajszym policja usunęła strajkujących z gmachu Ministerstwa Finansów i Gospodarki Narodowej, gdzie przebywali oni od kilku dni.

PARYŻ PAP. — Około 1500 pracowników lotnisk francuskich przyłączyło się w poniedziałek wieczorem do strajku urzędników ministerstwa finansów i innych ministerstw.

Ogólna ilość strajkujących urzędników we Francji obliczana jest na 70 tys. osób. Około półtora miliona urzędników zapowiedziało strajk w razie odmowy ze strony rządu podwyżki płac i przeprowadzenia nowego zaseregowania.

PARYŻ PAP. — Rząd francuski ogłosił we wtorek rano dekret o „mobilizacji” wszystkich pracowników lotnisk francuskich, którzy w poniedziałek w liczbie około 1500 osób przystąpili do strajku urzędników ministerstwa finansów i innych ministerstw.

Dekret o „mobilizacji” oznacza, że za odmowę pracy grozi urzędnikom odpowiedzialność sądowa i że podlegają oni władzom wojskowym.

Na frontach Palestyny trwa walka Wojska żydowskie zdobyły Lyddę i Ramleh

TEL-AVIV PAP. W Tel Avivie odbyła się konferencja prasowa, na której dowódca naczelny wojsk państwa Izrael omówił ogólną sytuację na frontach Palestyny.

Oświadczył on, że w zachodniej Galilei od chwili zakończenia rozejmu sytuacja mało się zmieniła. Na wschodnim odcinku tego frontu wojska żydowskie posunęły się nieznacznie naprzód i zajęły kilka wsi arabskich we wschodniej Galilei. Wojska syryjskie zajęły kilka żydowskich punktów oporu jeszcze przed rozpoczęciem 4 tygodniowego rozejmu. W ubiegły piątek wieczorem wojska państwa Izrael rozpoczęły natarcie przeciwko wojskom syryjskim na tym obszarze i operacje trwają dotychczas. Wojska syryjskie używają czołgów i artylerii przeciwko wojskom żydowskim. Szereg syryjskich samochodów pancernych zostało zniszczonych. Wojska żydowskie zajęły pewien ważny punkt na terytorium syryjskim na drodze wiodącej do Damaszku.

Najważniejsze działania wojenne toczą się na frontach środkowym. Lydda i Ramleh znajdują się w rękach wojsk państwa Izrael. W miejscowościach tych zdobyto pewną ilość broni i wielkie zapasy amunicji.

Po zajęciu Lyddy okazało się, że wskutek nalotów lotnictwa żydowskiego wyleciał w powietrze arabski skład broni.

Na odcinku Jerozolima Latrun działania ograniczają się do ognia artyleryjskiego.

Mówiąc o sytuacji na froncie południowym dowódca wojsk państwa Izrael podkreślił, że Egipcjanie rozpoczęli natarcie przed upływem terminu rozejmu. Wszyst-

kie ataki nieprzyjaciela na tym froncie zostały odparte. Egipcjanie stracili około 400 żołnierzy w zabitych i rannych, a około 300 Egipcjan dostało się do niewoli.

Dowódca wojsk żydowskich podkreślił, że nie należy przeceniać zdobycia Lyddy i Ramleh mimo, że oddanie tych miejscowości stanowi dla wojsk arabskich wielką stratę.

LONDYN. PAP. Agencja Reutera donosi, że żydowski komunikat wojenny stwierdza, iż około 100 żołnierzy arabskich pod

dowództwem brytyjskim, okopało się na posterunku policyjnym na lotnisku w Lyddzie i odmówiło poddania się wojskom żydowskim. Arabski burmistrz Lyddy Muhammed Ali Khiairi, który usiłował wpłynąć na żołnierzy arabskich, by się poddał został przez nich zabity. Posterunek jest całkowicie otoczony przez wojska żydowskie.

LONDYN. PAP. Jak donosi agencja Reutera, premier syryjski Jamal Mardam Baj oświadczył, że komitet polityczny Ligi Arabskiej zbierze się w środę w stolicy Transjordanii Ammanie.

Ogólnokrajowa narada aktywu partyjnego PPR

Dnia 12 lipca rb. odbyła się w Warszawie krajowa narada aktywu partyjnego PPR, poświęcona wynikom ostatniego plenum Komitetu Centralnego.

W naradzie brało udział około 500 aktywistów partyjnych.

Wyczerpujący referat o uchwałach ostatniego plenum KC PPR wygłosił sekretarz KC tow. Roman Zambrowski. Po referacie odbyła się ożywiona dyskusja, w której zabierało głos 19 uczestników narady. Po podsumowaniu wyników dyskusji przez tow. Zambrowskiego, została jednogłośnie uchwalona rezolucja, którą podajemy poniżej.

Narada zakończona została odśpiewaniem Międzynarodówki.

REZOLUCJA
krajowej narady aktywu PPR

KOMUNIKAT

Dnia 14 lipca 1948 r. o godz. 16-ej w sali przy ul. Gdańskiej 75 odbędzie się

Narada aktywu PPR

Referat sprawozdawczy o powziętych uchwałach Plenum KC PPR wygłosi tow. Loga-Sowiński. Nad referatem odbędzie się dyskusja.

Łódzki Komitet P.P.R.

Dlatego dla zapobieżenia wyzyskowi biednych i średnich chłopów przez kapitalistycznych bogaczy wiejskich, konieczna jest przebudowa gospodarki drobnotowarowej, wzmocnienie jej siły przez zespolenie jej, przez stworzenie form gospodarki socjalistycznej na wsi. Droga do tego celu prowadzi poprzez rozwój wszystkich form spółdzielczości wiejskiej w tej liczbie i produkcyjnej. Nie jest to droga ani łatwa ani szybka.

Plenum przypomniało jedną z podstawowych prawd marksizmu, o której mówił Stalin: nie było jeszcze w historii takiego wypadku, żeby umierające klasy dobrowolnie schodziły ze sceny. Rozwój demokracji ludowej w kierunku socjalizmu odbywa się w

warunkach ostrej walki klasowej. Tej zastrzeżonej walce klasowej szczególnie na wsi musimy poświęcać daleko więcej uwagi niż obecnie. Musimy brać w obronę w każdym konkretnym wypadku biednych i średnich chłopów przed wyzyskiem kapitalistów wiejskich i miejskich. Taka jest nowa treść sojuszu robotniczo-chłopskiego.

Plenum Komitetu Centralnego wysunęło nowe zadania przed naszą partią. Wymagają one usprawnienia pracy i ubojowienia wszystkich naszych organizacji partyjnych. Dokonało też Plenum wielkiej pracy ideologicznej, która jest poważnym wkładem w dzieło budowy zjednoczonej partii.

Dorobek Plenum — stać się własnością całej partii!

Nowa powieść »Głosu«

już w najbliższych dniach
rozpoczynamy druk
naszej nowej powieści!

Kto popiera generała Franco...

Państwa zachodnie przejęły po Hitlerze opiekę nad krwawym dyktatorem Hiszpanii

MOSKWA PAP. W artykule pod tym tytułem dziennik „Prawda” wskazuje na szerokie poparcie gospodarcze i finansowe udzielane Hiszpanii frankistowskiej przez Wielką Brytanię, Stany Zjednoczone i Francję.

„Prawda” przypomina, że angielska Partia Pracy idąc do wyborów w 1945 roku wysuwała hasło: „Kto głosuje na Churchilla, ten głosuje na Franco”, jednakże rzeczywistość ostatnich trzech lat można by wyrazić hasłem: „Kto głosował na Bevina, ten głosował na Franco”. Wskazują na to choćby brytyjsko-hiszpańskie stosunki gospodarcze.

Tak więc eksport Anglii do Hiszpanii wzrósł z trzech milionów 140 tys. funtów szterlingów w roku 1945 do przeszło 7 milionów 403 tys. funtów szterlingów w roku 1947. W tym samym czasie wzrósł import Anglii z Hiszpanii z 15 milionów 709 tys. do 25 milionów 920 tys. funtów. Tym samym do datki bilans handlowy na rzecz frankistowskiej Hiszpanii wzrósł tymczasem z przeszło 12 i pół miliona funtów do przeszło 18 i pół milionów funtów.

Rząd Labour Party usiłuje swe szerokie transakcje handlowe z faszystowską Hiszpanią umotywić jakoby życiowymi potrzebami Anglii, jednakże dwie trzecie angielskiego importu z Hiszpanii stanowią w r. ub. owoce. Miłość do pomarańczy hiszpańskich smutka zapewne rząd angielski do zawarcia 14 maja nowej umowy handlowej z Hiszpanią na sumę 80 milionów funtów szterlingów.

Aktywność bankowa w Hiszpanii wynosiła 200 milionów dolarów. Zgodnie z aktem kapitulacji Niemiec aktywy te powinny być przejęte do Funduszu Reparyacyjnego sojuszników. Jednakże według porozumienia zawartego przez rządy Anglii, Francji i Stanów Zjednoczonych z rządem Franco aktywy te ocenione zostały jedynie na 55 milionów dolarów.

Stany Zjednoczone zwołnyły spod sekwestru złoto rządu frankistowskiego na sumę 60 milionów dolarów. Wobec tego, że rządowi amerykańskiemu nie udało się włączyć Hiszpanii w ramy planu Marshalla wskutek oburzenia jakie to wywołało na całym świecie, bankierzy amerykańscy udzielają gen. Franco pomocy bezpośredniej. Obecnie banki amerykańskie mają udzielić Hiszpanii frankistowskiej nowej pożyczki w wysokości 50 milionów dolarów.

Rządy mocarstw zachodnich ezwołyły Hiszpanii na wznowienie handlu z zachodnimi Niemcami i na założenie tam swych konsulatów. Stany Zjednoczone dostarczają Hiszpanii bawełnę, samochody, smary, wojskowe motocykle itd. Spółka „Standard Oil Company” zobowiązała się dostarczyć gen. Franco w ciągu lat czterech 360 tys. ton ropy. Jednocześnie kapitał amerykański usadawia się coraz mocniej w gospodarce hiszpańskiej. Posiada już on bardzo poważny wpływ w hiszpań-

skim przemyśle lotniczym, chemicznym, aluminiowym i włókienniczym.

„Prawda” przypomina ostatnie wizyty amerykańskich dyplomatów i generałów w Hiszpanii.

Profrankistowska polityka rządu amerykańskiego znalazła wernych naśladowców w rządzie francuskim. Rząd Schumana i Bidault po otwarciu granicy hiszpańsko francuskiej, wyświadczając usługę rządowi, Franco zamknął jedyny republikański dziennik hiszpański w Marce „Mundo”. Jednocześnie Francja zawarła z Hiszpanią umowę handlową na sumę 25 milionów dolarów.

Gdy ostatnio sprawa Hiszpanii znowu została wniesiona na porządek dzienny Rady Bezpieczeństwa, przedstawiciele Anglii i Stanów Zjednoczonych nie szczędzili wysiłków, by bronić swego „sojusznika”.

„Anglia i Stany Zjednoczone udzielają tak energicznej pomocy frankistowskiej Hisz-

panii — pisze „Prawda” — bo uważają Hiszpanię tak samo, jak faszystów greckich i niemieckich za oparcie reakcji w Europie. Równocześnie frankistowska Hiszpania ma stanowić ogniwo w łańcuchu baz strategicznych Stanów Zjednoczonych w basenie morza Śródziemnego.”

„Wszystkie miłujące wolność narody — pisze w zakończeniu „Prawda” — muszą z oburzeniem zareagować na niegodziwą grę, prowadzoną przez koła rządzące Stanów Zjednoczonych, Anglii i Francji wokół sprawy hiszpańskiej.”

Sojusz węgiersko - bułgarski

podpisy zostanie w tych dniach w Sofii

BUDAPESZT PAP. W dniu 14 lipca węgierska delegacja rządowa wyjeżdża do Sofii w celu zawarcia z Bułgarią układu o przyjaźni, współpracy i wzajemnej pomocy.

Szanse Trumana spadły do zera

W Ameryce nikt nie wierzy — by obecny prezydent został ponownie wybrany

NOWY JORK PAP. Prasa amerykańska w artykułach wstępnych poświęconych konwencji demokratycznej w Filadelfii, wyraża zgodnie opinię, że partia demokratyczna jest całkowicie rozbita, skłócona i pozabawiona przyszłości.

„New York Daily Worker” zaznacza, że obywatele amerykańscy staną w listopadzie przed koniecznością wyboru między kołami, które chcą zapewnić Ameryce

i obozem dwupartyjnym, prącem do wojny. Gazeta podkreśla przy tym, że między partią Trumana i republikanami pod tym względem nie ma żadnej różnicy. Nieudane próby pewnej części demokratów, wzywających na pomoc Eisenhowera czy Douglasa stwierdza „New York Daily Worker” jest najniższym dowodem słabości.

Dziennik „New York Post” uważa, że zwycięstwo Trumana na konwencji jest

równoznaczne ze śmiercią partii demokratycznej podczas wyborów w listopadzie b. r.

„New York Star” przypomina, że reakcyjna polityka demokratów i Trumana odrzuciła od partii masy wyborców.

„New York Times” popierający Trumana stwierdza, że wstępne narady konwencji wykazały całkowity upadek partii demokratycznej. Podobną opinię wyraża „New York Herald Tribune”, dla którego losy kandydatury Trumana w listopadowych wyborach są przesądzone.

Walter Lippman radzi demokratom przygotować się do roli, opozycji, gdyż zwycięstwo republikanów nie ulega dlań wątpliwości.

Straty faszystów pod Gramos-Smolikas

Wojska Markosa kontratakują na wszystkich frontach

RZYM PAP. — Agencja Elefteri Ellada stwierdza w swym komunikacie, że coraz w bardziej niebezpiecznym staje się bitwa o wzgórze Gramos-Smolikas ma niezwykle doniosłe znaczenie w walce o wyswobodzenie Grecji. Rząd ateński zdaje sobie również sprawę z doniosłości tej bitwy, czego dowodzą inspekcje frontu dokonywane przez generałów amerykańskich i zadana zwiększenia liczebności armii monarchistycznej.

Komunikat Elefteri Ellada podaje, że armia demokratyczna uzyskuje coraz lepsze pozycje i przygotowuje się do rozpoczęcia generalnej kontroli swym. Armia ateńska natomiast przechodzi obecnie tylko do działań obronnych. Jedyny atak ofensywy który wojska monarchistyczne rozpoczęły 12 lipca w rejonie Konicy jest jedną z ostatnich prób dowództwa monarchistycznego. Po raz pierwszy od roz-

poczęcia ofensywy na wzgórze Gramos-Smolikas w komunikacie dowództwa ateńskiego podano liczbę strat.

Jednakże jak stwierdza komunikat agencji Elefteri Ellada cyfry te są dalekie od rzeczywistości. Według danych dowództwa armii demokratycznej, straty oddziałów monarchistycznych wynoszą ponad 7 tysięcy zabitych i rannych.

W zachodniej Macedonii zakończyła się bitwa, w której armia monarchistyczno-faszystowska straciła 150 zabitych i 220 rannych. W Macedonii wschodniej oddziały generała Markosa zdobyły kilka miejscowości w pobliżu miasta Kawalla.

Na Peloponezie oddziały partyzanckie zaatakowały i rozgromiły jednostki wojsk monarchistycznych, stacjonujące w miejscowościach Zacharo i Allagonia.

NOWY JOR PAP. — W Filadelfii rozpoczęły się obrady konwencji demokratycznej partii, podczas których wybrani będą kandydaci na stanowiska prezydenta i wiceprezydenta Stanów Zjednoczonych, z ramienia tej partii. Na konwencję przybyło około 1500 delegatów. Obrady toczą się w tej samej sali, gdzie w końcu czerwca odbyła się konwencja amerykańskiej partii republikańskiej.

Agencja Reutersa donosi, że wśród delegatów panuje pewne przygnębienie, gdyż przewidują oni, że w wyborach na prezydenta Stanów Zjednoczonych w listopadzie br. kan dydat republikański odniesie zwycięstwo.

W poniedziałek sędzia Sądu Najwyższego William Douglas odmówił kandydowania na stanowisko wiceprezydenta Stanów Zjednoczonych z ramienia partii demokratycznej mimo osobistej prośby prez. Trumana.

Jan Drda

Nienawiść

Zapałał zmierzch. Jarzyły się białymi i kolorowymi światłami stłoczone na rynku karuzele, huśtawki i strzelnice. Chłopaki libienieckie, batlary z kłrą, jak z dumą o sobie mawiali w przedmiejskim żargonie, wysoko rozhuśtywali łódeczki, pod sam dach, i to nie tyle, by ucieszyć dziewczęta, ale by podrażnić plegowatych, krzywonogich i wyraźnie ofermowatych żołnierzy niemieckich, spędzonych z górskich wsi dla załatwiania dziur, jakie jedna rosyjska zima powyrwała w ich wojsku. Ej, żeby to ich można choć raz wyrząść zdrowo w zęby, dopaść i potyrać nimi w ciemnej ulicy, myślał ten i ów, mierząc oczyma walążące się między budkami szarozielone wojskowe robotawo. A Niemcy, ogłupiali z samouwielbienia, przeciškai się między wrogim tłumem, daremnie zagadując w swej gardłowej, charczącej gwiazce; dzwecze ta czeskie odwracały się od nich z jawnym grymasem; wreszcie decydowali się do lady strzelniccy, do karabinków i tarcz z figurkami w kształcie ludzi, do tej prymitywnej alegorii mordowania, która była im bliższa niż wszystkie inne. Teraz dopiero poczuli pewny grunt pod nogami, to była dla nich okazja do pokazania się.

— Schau Ferdi, ein echter Bolschewist! — wskazywali sobie groteskowe figurki szweców, skośnookich cyganów i niezgrabnych myśliwych i z naiwną pychą strzelali lotkami do szerokiej tarczy, wrzeszcząc z ucieshy. Kiedy udało im się przewrócić którąś z figurek. Strasznie to było próściutkie, ot w sam raz dla dzieciaków. Lojza Mrozek, szofer i za dawnych, wolnych czasów kapral z dwoma medalami za strzelanie, nie mógł wytrzymać ze złości. Podciągnął spodnie, rozepchnął rząd guzików i rzucił na pulpit dwie korony:

— Panie szef, daj no mi pan tę flintę!

Ten dopiero pokazał szkopom, jak się to nieomylnie „stuka” do lekkich tańczących na wierzchołku wodotrysku kuleczek z bżowego rdzenia, jak zdmuchnąć balansujący kawałek lusterka, słabym błysnięciem dający okazję do strzału. A potem cisnął pustą flintę na pulpit. Było to jak jakiś polityczna demonstracja. Ktoś zaś z dziewcząt zanioła się cienkim, szyderczym śmiechem, równocześnie zahuczało kilka męskich basów, i ktoś nieznanym klepnął Lojze

po ramieniu. Żołnierze niepewnie wodzili oczami po zbiegowisku, poczuwszy nareszcie, jak załodowane jest ono wrogością, niby elektrycznością.

— Takie chojraki, a nie odważyli się strzelać — krzyknęła jakaś baba w chustce, i, jakby zlekka się swej „zbrodni”, szybko cofnęła się w głąb kłębiącego się tłumu, który zahuczał potakująco.

— Nima strachu, matko, boś my sobie jeszcze postrzelamy! — Ledwie się Lojzowi wyrwało z gęby, już byłoby to najchętniej połknął razem z językiem. Zobaczył przed sobą suchego, paskudnego czelozyna, o twarzy prawie zielonej, w krótkim czarnym palcie, z czarnym, wytartym na krajach aż do szarości dęciakiem, z oczami zimnymi, jak lód.

— No, serwus, kapuś mnie przywazył! — błysło Lojzowi przez głowę i na całym ciele poczuł silne dotknięcie tych paskudnych, ostrych ślepiów. Był jeszcze czas na ucieczkę.

Ale zła duma, która go naraz ogarnęła, nie pozwoliła mu uciekać. Przecież oprócz tych szarych, zimnych oczu, które przezierają go na wskroś, czuje na sobie jeszcze dziesiątki innych, są to oczy podziwujące go, zachwycone, oczy, które mierzęco patrzą na niego z szacunkiem. Wiele odchodzi pomaleńku, tak pomalu, jak tylko potrafi, choć za plecami czuje szpiega, chociaż w rozgwarze słyszy szelest jego kroków. Już go ma po lewicy, czuje, że za chwilę zacznie się nieszczęście. Naraz ów człowiek pociąga Lojz za rękaw.

— O co się rozchodzi — krzyczy Lojza ostro bo zdaje sobie sprawę, że w tej grze publiczności jest po jego stronie. Zajrzał z bliska w papierową, bladą, zamszoną w ostre fałdy twarz, w zawzięte i przenikliwe oczy. — Na chwileczkę bym pana przeprosił... — Właściwie dęciaka podąża swój krótszy krok do kroku Lojzy nie puszczaając przy tym jego ramienia. Dopiero kiedy są sami, zatrzymują się.

— Pięknie pan strzelał.

— No i?

— Ma pan pewnie — wyszkolenie wojskowe.

— Pan jest kapuś! — rąbnął Lojza prosto z mostu.

Oczy czelozyn rozwarły się lekko ze zdzi-

wienia nad tym dziwnym wyrazem. Ściąga potem dęciak:

Buchalter Babanek... Chciałem pana mianowicie prosić, gdyby pan był łaskaw... strzelanie jest teoretycznie bardzo proste. Chodzi tylko o to, aby osiągnąć na jednej linii trzy punkty: punkt oka, punkt muszki, punkt... hm... celu; Medytowałem już nad tym... ale niestety... nigdy w życiu...

Następnego wieczora przestrelali razem pięćdziesiąt koron:

Widzę go ciągle, pana buchaltera Babanka, smutnego jak pszczyk, który wróży śmierć: Snuje się po Pradze od kiermaszu do kiermaszu, od strzelnicy do strzelnicy. Minęły już czasy, kiedy szukał samotności, kiedy najchętniej strzelał bez widzów, kładąc wstydliwie swój dęciak na pustą ładę. Czeka. Czeka.

Passażami przelewają się tłumy niemieckich żołnierzy, śmierzących potem i świeżą cielecą skórą. W saperkach tupią o posadzkę, rzucają się do każdej wtriny; pragną zdobyć się swych marek, kupują paskudne gipsowe figurki i kasetki, tak brzydkie, jakby ten kto je robił, uśmiełniał się na nich. Skoro zobaczy jakąś sportową strzelnicę, nigdy nie miną jej obojętnie. Chęć pewnie powtórzyć swój rzelnicki proceder, a może pragną paskudnych lalek lub wybrakowanego szkła, przeznaczonego na wygrane. Po czterech, pięciu, sześciu — tarabanią się do strzelnicy, fachowo oglądają karabinki, strzelają kolorowymi lotkami do tarcz. Oczy buchaltera Babanka są przycięnięte do szkła. Od jego oddechu wtryna pokrywa się mgłą. Pan Babanek przygotowuje się do swego, tylekroć powtarzanego występu. Wchodzi z lodowatą pewnością komika, który potrafi od pierwszej sekundy rozbroić publiczność.

Za każdym razem szkopy dają się nabrać.

Rachoczą na samą myśl, że ten parszywy cywil, ten biurowy kurdupel, mógłby w ogóle utrzymać karabin. Uważają go za durnia, który właził tam przypadkiem. Raz — dwa zapraszają go w swej mamroczącej niemoczą do lady, woiskają mu w ręce karabin, mówiąc, że za niego zapłacą. Ale pan Babanek, spokojny i zimny jak żelazo na mrozie, powtarza swój przeoczy gest. On płaci za swoje strzały sam.

Ze znanstwem rzeczy bierze karabin, i, jak maszyna, bez błędu, bez nerwów, bez wahania pakuje wszystkie swoje lotki w czarny srodek tarcz. Kładzie pusty karabinek, bierze swój dęciak i odchodzi. Jego ostro jak lód oczy

bez mrugnięcia ślizgają się po twarzach zaskoczonych Niemców. Przedstawienie jest skończone. O czym myślał podczas niego buchalter Babanek?

W radosne przedpołudniowe godziny dziesiętego maja, kiedy krasnoarmiejskie czolgi zakończyły praski dramat, nie dając mu wyróżić na tragedię daremniego oporu, zobaczyłem pana Babanka.

Siedział w małej szkolnej ławce za jedną z owych barykad przedmiejskich, gdzie trzy dni bezustannie kosiła śmierć, i swymi szarymi, trochę zmęczonymi oczami patrzył gdzieś w próżnię. Na ciemnozielonej desce szkolnej ławki leżał niemiecki karabin.

Wtem jeden z owych świeżych bojowców, którzy dopiero teraz zaczęli szukać broni jako legitymacji odwagi, zobaczył pana Babanka w wygniecionym i powalonym puszczu, z jego wytartym dęciakiem, istny obraz bezsilnego urzędniczy, który przez głupie nieporozumienie znalazł się na tym miejscu.

— Patrzcie no go, starego dziada, temu akurat potrzebna pukawka — zawyrokował świeżo upieczony bojowiec, już przedmiejskim akceptem dając poznać swoją przewagę. Wysooki, chudy, tramwajarz, który siedział na kostkach bruku mając ręce splecione na trzymającym karabinie, wstał pomalutku, jak człowiek, któremu przeszkodzono i z całej siły wyrzwał chłopaczka swoją kolbą przez rękę. Karabin upadł na ziemię.

— Zjeżdżaj stąd, gówniarzu — sieknął i odnym kątkiem ust — przypadkowo to nasz najlepszy strzelec!

Brudnym palcem wskazał na czarny dach przewróconego wozu tramwajowego, zarytego w kamienną barykadę. Był tam napisany kredą szereg skrótów i kresek, prawie tak, jak to pisują szynkarze na tablicy podanych piw. Pośród nich widział było:

Ktoś z gapiów krzyknął zawistnie: — Pięć nastul!

Pan buchalter Babanek z pewnym wysiłkiem schylił się po karabin podniósł go z ziemi, otarł ręką drzewo i żelazo i znowu patrzył tak zimno i nieobecnie rzekł po cichu:

Piętnastu... Coż to jest piętnastu! Chłopca mi zastrzelili za Heydricha... piętnaście tysięcy byłoby za mało! — I jego oczy, dwa lodowe sople w starej, zbrudzonej wysiłkiem twarzy, straszne oczy niezaspokojonej nienawiści zawisły na piętnastu brudnobiałych kresekach.

Przełożył Stefan Dubs

14 lipca 1789 — 14 lipca 1948

Święto narodowe Francji

DZISIAJ — 14 lipca Francja obchodzi swoje święto narodowe. Przed 159-ciu laty — nad paryski dokonał pierwszego aktu rewolucji francuskiej, zdobywając i burząc Bastylie, królewską twierdzę-wieżnię, symbol feudalnego ucisku i bezprawia. Znaczenie Rewolucji 1789 roku polegało na tym, że zadała ona śmiertelny cios zmurszałym ustrojowi feudalnemu i ułotowała drogę nowym postępowym siłom i klasom społecznym nie tylko we Francji, ale w poważnej mierze również w całej Europie i na całym świecie. Znaczenie Rewolucji francuskiej polegało również na tym, że zakreślała ona jasną drogę demokratycznego zjednoczenia narodu francuskiego, jasną i wyraźną drogę obrony niepodległości i suwerenności Francji przed interwencją cudzoziemskich, wrogich, reakcyjnych potęg, wzywanych przez stare klasy panujące, monarchii francuskiej dla obrony ich kastowych, feudalnych przywilejów kosztem życiowych interesów Francji.

A tradycjach rewolucyjno-demokratycznych i patriotycznej walki narodu francuskiego, walki, której symbolem jest dzień 14 lipca, uczymy się i z tych tradycji czerpały wszystkie późniejsze postępowe i demokratyczne ruchy innych krajów i narodów. Spadkobiercą tych tradycji stała się klasa robotnicza, którą historia powołała do roli kierownika i organizatora wszelkiej walki o postęp, o wyzwolenie społeczne i narodowe, o pokój i niepodległość.

Do najlepszych tradycji Rewolucji Francuskiej, do tradycji 14 lipca nawiązuje dziś klasa robotnicza Francji, skupiając wokół siebie wszystkich ludzi pracy do walki w obronie republiki, demokracji i pokoju. Francja znajduje się dziś w obliczu poważnego niebezpieczeństwa. Imperialiści zza oceanu usiłują opanować bez reszty życie gospodarcze i polityczne Francji, pozabawiając ją ostatecznie samodzielności i odebrać elementarną rękomię bezpieczeństwa narodowego przez wskrzeszenie nad jej granicą agresywnych, imperialistycznych i szowinistycznych Niemiec. Za uległość wobec dyktanda zagranicznych imperialistów Francja płaci już dziś obniżeniem stopy życiowej mas pracujących, ruiną drobnej wytwórczości, zahamowaniem, a nawet likwidacją wielu istotnych gałęzi przemysłu, bliską perspektywą ogólnej degradacji do poziomu kraju kolonialnego.

Ale na przeszkodzie realizacji planu, ujarzżenia Francji, wyznaczenia jej roli w zandarmie Europy, o czym marzą niektóre odłamy reakcji francuskiej, stoi historia Francji i postać narodu francuskiego — narodu, który nawet w krytycznych momentach w obliczu klęski i porażek nie godzi się z myślą o kapitulacji, nie rezygnował, ale przeciwnie, wyłaniał z siebie nowe siły, które z nową rewolucyjną, patriotyczną energią podejmowały sztandar walki o postęp, demokrację i niepodległość.

FRANCUSKA klasa robotnicza i jej partia komunistyczna, partia Francji, tworzy dziś taką siłę dojrzałą, zwartą, doświadczoną. Komuniści francuscy — członkowie partii, która nosi dumnie miano „partii rozstrzelanych”, partii, która wydała z siebie najofiarniejszych bojowników Ruchu Oporu, która stała na czele walki z okupantem, jako jej kierownik i główny organizator — wskazują dziś narodowi francuskiemu drogę, prowadzącą do odrodzenia wielkości Francji, zabezpieczającą jej najwzrostniejsze interesy narodowe. Komuniści francuscy nie są osamotnieni. Na drogę, którą oni wskazują, wkraczają coraz liczniejsze rzesze ludu francuskiego, wiernego wielkim de-

demokratycznym i patriotycznym tradycjom swej historii. Wokół klasy robotniczej i jej partii skupiają się pozostałe warstwy i klasy pracujące miast i wsi, skupiają się wszystkie rzetelne demokratyczne i patriotyczne siły narodu francuskiego.

KOMUNISTI francuscy głoszą, że miejsce Francji jest w szeregach frontu antyimperialistycznego, frontu obrony pokoju i suwerenności narodowej. Jest to niewątpliwie przekonanie większości narodu francuskiego. Jest to również przekonanie wszystkich prawdziwych przyjaciół Francji, a w ich liczbie i Pol-

ski, którą łączy z Francją więzy naturalnej wspólnoty interesów.

NIECHAJ ku narodowi francuskiemu w dniu jego święta narodowego popłyną serdeczne życzenia, aby Francja odnalazła swoje właściwe miejsce w Europie i w świecie, aby wkroczyła na drogę, która jedynie jest w stanie zabezpieczyć jej niepodległość — NA DROGĘ UGRUNTOWANIA I WZMOCNIENIA PRZYJAZNI I BRATERSTWA Z JEJ NATURALNYMI SPRZYMIERZENCAMI — NARODAMI, MIŁUJĄCYMI WOLNOŚĆ I POKÓJ.

S. Dębski

Monumentalna siedziba wiedzy

Nowy gmach uniwersytetu w Moskwie

W jednej z najbrzydszych malowniczych dzielnic Moskwy na Górach Lenina, nad rzeką Moskwa, rozpocznie się wkrótce budowa nowego wspaniałego gmachu Moskiewskiego Uniwersytetu Państwowego. Będzie to budowla monumentalna.

Objętość gmachu wynosić będzie 1, milion 700 tysięcy metrów sześciennych, a jego część centralna będzie miała wysokość 20-to piętrową. W budynku centralnym mieścić się będzie wydział geologiczny, geograficzny, matematyczny oraz mechaniczny. Tu też mieścić się będzie rektorat uni-

wersytetu, sala reprezentacyjna i biblioteki

W tylnej części gmachu uniwersyteckiego go rozmieszczone będą mieszkania dla profesorów oraz internaty dla aspirantów i studentów, a także stołówki, sale gimnastyczne, pływalnie, poliklinika, drukarnia, klub i czytelnie. Dla każdego aspiranta i studenta przewidziany jest osobny, dobrze urządzone pokój. Takich pokoiów będzie sześć tysięcy. Budynek, w których mieścić się będą pozostałe wydziały uniwersytetu, będą kompozycyjnie połączone z centralną częścią gmachu.

Interpelacje naszych Czytelników

Co na to nasze spółdzielnie?

Obecne miesiące letnie są okresem przygotowywania konfitur i kompotów na zimę. W związku z tym prawie każda gospodyni zakupuje większe ilości cukru.

Oficjalnie we wszystkich sklepach cukier kosztuje 180 zł za kilogram. Tylko w niektórych sklepach cukier kosztuje 175 złotych za kilogram. W tej cenie sprzedają cukier również i sklepy Powszechnej Spółdzielni Spożywców w Łodzi.

W dniu wczorajszym jednakże, będąc przypadkowo na ulicy Nowowiejskiej — na kilku sklepach zobaczyłam wywieszek z nowymi cenami na cukier. W sklepach tych cukier kosztuje tylko 170 złotych za kilogram.

Zainterpelowani przeze mnie kupcy — oświadczyli mi, co następuje:

— W obecnym czasie ludzie kupują większe ilości cukru. Większy obrót, przynosi nam większe zyski. Dlatego też postanowiliśmy za dowólcie się mniejszym zarobkiem i... w sklepie aż się roi od kupujących. Obroty nasze wzmożyły się — wszyscy pedzą do nas po cukier, bo przecież pięć złotych na kilogramie też coś znaczy.

A teraz do sprawy — czy nasza PSS nie mogłaby wprowadzić podobnej kalkulacji? Czy właśnie spółdzielczość nie powinna zainaugurować podobnej akcji? Przy zwiększonych obrotach zysk byłby i tak pokazny!

Czesława Wawrzyniak

Drobne szczegóły wielkiej imprezy

Przed otwarciem Wystawy Ziem Odzyskanych

Zainteresowanie wystawą obudziło się we Wrocławiu stosunkowo późno.

Gdy przed kilku tygodniami — goście z różnych części Polski — dziwiłiśmy się wrocławianom, że nie „żyją” wystawą, odpowiedzieli nam: „My tu co dzień „wystawiamy” prace Ziem Odzyskanych nie na eksponatach, lecz w fabrykach, na budowie, na polu”.

Zainteresowanie zaczęło się budzić w miarę zbliżania się terminu otwarcia wystawy. Widok przepięknych architektonicznie śmiałych w liniach pomysłowych i barwnych budynków zapalił nawet najbardziej zimnokrwistą publiczność. Cóż dopiero, gdy zaczęły się

przygotowania kwater, przyspieszanie remontów, mobilizacja wszelkich możliwych środków komunikacyjnych na przyjęcie milionowej fali gości.

Nastroj przygotowań jest łatwo udzielać; to też dziś powiedziec można już nie jako tradycyjny slogan, lecz bez obawy przesady że cały Wrocław żyje wystawą. — Entuzjazm spotęgowało jeszcze zmontowanie istotnie imponującej iglicy.

Wśród lekkich i zgrabnych pawilonów wystawowych odbija się bryldota, ciężki przy sadzisty budynek, pozostawiony nam w spadku przez Niemców. Na szczęście przesłania

pliwie zasługuje na uznanie. Tylko wnioski, jakie dla siebie wysnułi zebrani na naradzie, są zgola fałszywe i błędne.

Trzeba zrozumieć i zapamiętać sobie raz na zawsze, że jeśli gazeta naświetla krytycznie pracę w tej lub innej instytucji — to obowiązkiem kierownictwa tej instytucji jest zastanowić się nad drogami poprawy swojej pracy. Bynajmniej zaś nie pisanie gołosłownych sprostowań. Trzeba raz na zawsze zrozumieć i zapamiętać sobie, że gołosłowne zaprzeczanie faktom stwierdzonym jest rzeczą niepożyteczną i nawet wręcz szkodliwą. Szkodliwą przede wszystkim dla tych, którzy takie gołosłowne zaprzeczenia piszą. Dowodzi bowiem, że nie tylko nie potrafią się wywiązać ze zleconych im przez Państwo obowiązków, nie tylko popełniają w swojej pracy błędy, (co zdarzyć się może każdemu, bo któż z nas błędów nie popełnia!) ale dochodzi także do tego, że nie potrafia tych błędów poprawić nawet wówczas, gdy im się te błędy wytyka.

Jeśli idzie o konkretną sprawę pracy kierownictwa administracji PZPB nr 6, to autorzy „sprostowania” do redakcji nie są w stanie zaprzeczyć faktowi, że przedziałnia średnioprzednia już od dłuższego czasu nie wykonuje swego planu produkcyjnego. Nie są w stanie zaprzeczyć, że to tylko z ich winy, a nie z winy załogi plan przedziałni nie jest wykonany.

Państwo powierzyło kierownikom administracji PZPB Nr 6 odpowiedzialne stanowiska kierowników nie po to, aby pisali „sprostowania”, a po to, żeby swoją prak-

tyczną działalnością zabezpieczyli wykonanie planu w podległych sobie komórkach produkcyjnych. I za wykonanie planu administracja zakładów odpowiada przede wszystkim w pierwszym rzędzie. Czas zrozumieć, że plan państwowy jest rzeczą świętą i nikomu — bez względu na dawne czy obecne zasługi — nie dane jest prawo naruszać tego planu i nie wykonywać go.

Nasza gazeta dokładnie sobie zdaje sprawę z trudności jakie towarzyszą wykonaniu planu. Ale kierownictwo zakładów lub instytucji na to jest postawione, aby bez względu na trudności plan wykonywać.

Znane nam są skądinąd zasługi dyrektora tow. Kołodziejczyka w przeszłości. I pozostajemy w szacunku dla tych zasług. Ale te zasługi nie zwalniają ani dyrektora tow. Kołodziejczyka, ani innych kierowniczych pracowników od wykonywania planu w teraźniejszości. I dlatego tak złą usługę wydają autorzy „sprostowania” tow. dyrektorowi Kołodziejczykowi, który — trzeba wierzyć — o takie „sprostowania” nikogo nie prosił.

Radzilibyśmy zamiast pisać „sprostowania”, które, niestety, niczego nie prostują i wyrażać „oburzenie” z powodu artykułu, w którym wytyka się błędnie administracji PZPB Nr 6, zająć się poważnie usunięciem przyczyn, powodujących niewykonanie planu przez przedziałnię średnioprzednią.

Trochę więcej samokrytycyzmu — oto czego życzymy administracji PZPB Nr 6. Radzimy więc raz jeszcze zbiorowo przeczytać artykuł „Głosu” o tym, dlaczego przedziałnia PZPB Nr 6 nie wykonuje planu uradzić i uczynić wszystko, ażeby ta plan na honorze zakładów PZPB Nr 6 została usunięta.

Edward Uzdarski

To i owo.

Ustosunkowany

Ponieważ z ogłoszeń urzędowych wynikało, że kto do 1 lipca r.b. nie zrealizuje swego talonu na obuwie, może się pożegnać z pięknymi letnimi trzewikami ze Złina, przeto pod koniec czerwca wielki run się odbywał na popularne sklepy „Bata”. Stałem sobie właśnie w owym czasie przed jednym z w/w magazynów, tiok jak jasna cholera, ekspedient po parę osób jak na komisję poborową do sklepu wpuszczają, a tu, proszę was, podchodzi jakiś facet w szerokoskrzydłowym Stetsonie (cena: 8 „miękkich”) i beceremonialnie wali do wejścia.

— Panie — wołamy w ogonku — do „rzędkaka”!

A facet nic, zimna krew, Stetsona z łasosem na ucho przesuwa i pcha się dalej.

— Proszę się wrócić! — powiada ekspedient w drzwiach. — Widziałem dobrze, że nie stał pan w kolejkę!

Oczywiście, ekspedient na tę uwagę otrzymał od „kolejki” naszej brawo, a facet poczerwiał jak świla.

— Co takiego? — krzyknął. — Ja — w kolejce? A wie pan, KIM JA JESTEM? Jedno tylko słowo powiem Michałowi, a ZEGNA się pan z posadą.

Nie wiem, kto zaczął ów Michaś, ale sztyr musiał być niezły, bo ekspedient natychmiast gościa do sklepu wpuścił.

Od tej pory minęło sporo dni, czynnik miarodajne ogłoszyły w tym czasie gowy komunikat, przywracający ważność talonom i po 1 bm., wobec czego zapomniałem nawet o ustosunkowanym facecie, gdy oto zobaczyłem go wczoraj znowu na skrzyżowaniu Piotrkowskiej. Właśnie obywatel „władza” od służby richu machnął białą rękawiczką, zamykając przejście, a ten w Stetsonie nic, zimna krew, przechodzi sobie na drugą stronę ulicy. Tutaj jednak czekał, można powiedzieć, drugi „władza”, kolega regulującego ruch.

— Stójcie-no, obywatelu — powiada — zapłacicie grzywnę!

— Co — ja grzywnę? — krzyknął Stetson.

— Za co?

— Za nieprawidłowe przechodzenie jezdni i w ogóle nie stosowanie się do przepisów o ruchu ulicznym...

— Nic nie zapłacę — wrzasnął facet. — Pan wie, KIM JA JESTEM? Ja pana jeszcze nauczę!

Na nieszczęście w przeciwnym kierunku ob. milicjant był jakiś bardzo ciekawy i chciał koniecznie dowiedzieć się nazwiska „nauczyciela”. I tu, rzecz znamienna, facet jakoś się zdetonował. Nawet Stetsona zapomniał nasunąć na ucho. Wyjął grzechnie portfel, zapłacił grzywnę i pośpiesznie zniknął w tłumie przechodniów.

OBYWATEL! PRZEJAWIAJMY WIĘCEJ CZYNNĄ CIĘKAWOŚĆ WZGLĘDEM „USTOSUNKOWANYCH”.

E. Tam.

Trochę więcej samokrytycyzmu

Przed kilku dniami (patrz „Głos” z dnia 7 lipca b. r.) zamieściliśmy artykuł omawiający przyczyny niewykonania planu produkcyjnego przez przedziałnię średnioprzednią PZPB nr 6. Sądziłiśmy, że artykuł nasz, omawiający w sposób rzeczowy te błędy kierownictwa zakładów, które, naszym zdaniem, posiadają istotny wpływ na wykonywanie planu, stanie się dla kierownictwa administracji fabrycznej bodźcem zastanowienia się nad drogami, które w najszybszy sposób wyprowadzą przedziałnię z obecnej ciężkiej sytuacji. Kierownictwo PZPB nr 6 reaguje na nasz artykuł w sposób zupełnie niewłaściwy. Do redakcji naszej wpłynęło pismo, podpisane przez cały kierowniczy personel administracji z tak zwanym „sprostowaniem”. A więc zgodnie z tradycją czytamy w piśmie, że rzekomo „nie prawdą jest”, że „dyrektor naczelny PZPB nr 6... przez swój negatywny stosunek do pracy trzeciej zmiany na przedziałni, którą rzekomo traktuje jako „zbędną i niepotrzebnie zaplanowaną” utrudnia wykonanie planu produkcyjnego”. I tak dalej w tym samym duchu.

W zakończeniu swojego pisma podpisani pod pismem kierownicy administracji zakładów stwierdzają, że „z oburzeniem przeczytali wspomniany artykuł” i „że złośliwe w stosunku do dyr. Kołodziejczyka W. inzyniacje całkowicie mijają się z prawdą”.

Nie wiemy, kto był inspiratorem i inicjatorem zbiorowego czytania na naradzie technicznej artykułu, zamieszczonego w „Głosie”. Fakt zbiorowego czytania artykułu „Głosu” na naradzie technicznej niewat-

go iglica i złociste luki (tym oryginalniejsze, że wykonane z prostego surowego drzewa).

W czasie trwania wystawy przewiduje się także wzmoczony ruch w całym województwie; mamy przecież we Wrocławiu szereg majątków rolnych — PNZ — tow. i spółdzielni parcelacyjno - osadniczych, które zainteresują niewątpliwie zagranicznych gości, jako szczególne formy gospodarki zbiorowej.

Objawem rosnącego zainteresowania Wystawą przez mieszkańców Wrocławia jest ilość zgłoszeń urlopowych na sierpień. Rzecz to zrozumiała: Wystawa będzie tak obryzmia, interesująca, że niewątpliwie potrafi ona zająć oglądającym wiele dni.

No, a poza tym — k'edyz to człowiek znajdzie taką okazję, aby się ubawić jak w „wesolym miasteczku”.

Więcej toalety robi nie tylko miasto; szykują się także wrocławianie! stwierdzono wzmoczoną frekwencję w sklepach konfekcyjnych i włókienniczych.

Wprowadzie urzędy Wrocławia, i inne instytucje użyteczności publicznej nie mogły niestety zwolnić masowo swych pracowników na okres Wystawy, ale przybędą napewno urlopowicze z innych części kraju. Bo na terenie Wystawy będzie można dobrze spędzić czas nie tylko wśród eksponatów „problemowisk”. Czy można wyobrazić sobie lepsze spędzenie czasu, jak spędzenie godzin przedpołudniowych na pływaniu przy dźwiękach radia; popołudnia — gdzieś w czytelni lub — zależnie od gustu i nastroju — na korcie tenisowym, czy kajaku!

Nie brak też będzie i rozrywek wieczornych: dancing, teatr, kino, kawiarnie...

Szczęściarz, któremu uda się spędzić urlop we Wrocławiu, zachowa niewątpliwie na długo wspomnienia tego okresu.

WYPRZEDAŻ KSIĄZEK DLA NAUCZYCIELI

Jeden ze sklepów moskiewskich radzieckiego państwowego wydawnictwa książek zorganizował w dniach 5-7 czerwca (w związku z zakończeniem roku szkolnego) wyprzedaż przez znaczną specjalnie dla nauczycieli. Organizatorzy wyprzedaży nie tylko zaopatrzyli bogą to działą z dziedzin pedagogiki i metodyki nauczania lecz udostępniłi także nauczycielom nabycie książek z innych — interesujących go dziedzin (literatury dziecięcej, sztuki, zagadnień społecznych).

W ciągu trzech dni, w czasie których trwała wyprzedaż, odwiedziło sklep 7 tysięcy nauczycieli, którzy zakupili 31 tysięcy książek.

Podstawy ideologiczne Zjednoczonej Partii

Dalszy ciąg referatu sekretarza KC PPR tow. Romana Zambrowskiego

Przechodzę do omówienia drugiego punktu porządku dziennego Plenum KC PPR.

Jak wiadomo, w punkcie tym Plenum wygłosiło referat, dotyczący podstaw ideologicznych Zjednoczonej Partii, a mianowicie referatu tow. M. Spychalskiego „O tradycjach Zjednoczonej Partii Klasy Robotniczej”, tow. J. Bernana „O wkładzie ideologicznym PPR i zadaniach Partii”, oraz tow. H. Ślince — „O wytycznych do deklaracji programowej w sprawie naszego ustroju społeczno-ekonomicznego” i przeprowadziło nad tymi referatami obszerną i wszechstronną dyskusję.

O tradycjach Zjednoczonej Partii Klasy Robotniczej i wkładzie ideologicznym PPR

Towarzysze! Kiedy dziś zamykamy pewien okres historyczny w dziejach polskiego ruchu robotniczego, tworząc zreby zjednoczonej marksistowskiej partii, nie sposób jest pominąć milczeniem 70-letnią, bezmała tradycję polskiego rewolucyjnego ruchu robotniczego, zapoczątkowaną przez powstanie pierwszej klasowej, rewolucyjnej partii robotniczej „Proletariat”.

Tradycja bowiem polskiego ruchu robotniczego — to ogromna skarbnica doświadczeń, to wspaniałe wloty braterstwa, to niewyczerpane źródło ideologicznego wychowania młodych zastępów partyjnych, to przedmiot dumy, zarówno proletariackiej, jak i narodowej.

Jeśli bowiem z całej historii naszego narodu czerpiemy doświadczenie, otuchę i siły z walczących w jego imię sił wolności i postępu, jeśli walka ta na przestrzeni dziejów jest przedmiotem naszej dumy narodowej, to szczególną dumą napawać nas musi i szczególnie pietystycznie otaczać musimy 70-letni okres zmagania przodującej klasy narodu, klasy robotniczej, która przez wszystkie trudności i zalamania w samotnej często walce przeciw wstępnym klasom panującym, wysoko dźwierzła sztandar wolności i postępu, sztandar wyzwolenia społecznego i narodowego.

Tej tradycji rewolucyjnej ruchu robotniczego nie wolno odrywać od walki wywoleńczej narodu, bowiem w warunkach imperializmu, w których rozwinęła się robotnicza walka klasowa była ona najistotniejszym, najpełniejszym wyrazem walki wywoleńczej narodu.

Sto lat temu stwierdził już zresztą manifest komunistyczny Marksa i Engelsa:

„Wobec tego, że proletariatusz musi przede wszystkim zdobyć sobie władzę polityczną, podnieść się do poziomu klasy narodowej, ukonstytuować się jako naród — jest sam jeszcze narodowym, aczkolwiek bynajmniej nie w znaczeniu burżuazyjnym”.

Dziś, kiedy się już proletariatusz ukonstytuował, jako naród, musimy jasno zdawać sobie sprawę ze wszystkich sił wewnętrznych i zewnętrznych, które przygotowały i umożliwiły jego zwycięstwo.

Ale podobnie jak w całej międzynarodowej klasie robotniczej, walce proletariatusz polskiego towarzyszył rozłam w jego własnych szeregach. W Polsce na skutek szczególnych warunków jej rozwoju historycznego, rozłam ten był i bardziej długotrwały i głębszy niż w innych krajach.

Pół wieku z górą toczyła się zacięta walka w polskim ruchu robotniczym między nurtem rewolucyjnego marksizmu i nurtem drobnomieszczańskiego reformizmu, między internacjonalizmem i nacjonalizmem, pół wieku z górą trwał rozłam w polskiej klasie robotniczej, który my teraz ostatecznie przezwyciężamy.

W swoim przemówieniu na akademii pierwszomajowej tow. Wiesław z naciskiem podkreślił konieczność właściwego stosunku do tradycji jednoczących się partii:

„Tak jak PPR-owcy są dumni ze swej inicjatywy jednoczeniowej, tak PPS-owcy mają słusze prawo do dumy z tego powodu, że wprowadzili swoją partię na drogę jednolitości i że jednolitość taką realizują, ten kto wystąpił z inicjatywą jednolitości wziął równocześnie na siebie większy obowiązek pracy ideologiczno-wychowawczej i polityczno-propagandowej, winien wykazać większą umiejętność w montowaniu tej jednolitości, musi pamiętać o tym, że zjednoczenie dwu partii oznacza przede wszystkim likwidację błędów i złych tradycji w ruchu robotniczym, a nie przekreślenie dobrych tradycji łączących się partii. Na dobrych tradycjach oprzemy zjednoczoną partię i zawsze będziemy do nich nawiązywać tak, jak dzisiaj nawiązujemy do dobrych tradycji naszych poprzedników”.

Nasza partia choć powstała jako nowa partia, zawsze podkreślała swoją żywą łączność z rewolucyjnym nurtem klasowym w polskim ruchu robotniczym, reprezentowanym przez SDKP i L i KPP.

Nawiązujemy do chlubnej tradycji SDKP i L, jako do jedynej w owym okresie polskiej partii marksistowskiej, która wzięła wszystkie swe nadzieje z rewolucyjną walką klasową przeciw caratowi i polskiej burżuazji, a nie z reformizmem i nacjonalizmem, która nigdy nie odrywała sprawy wyzwolenia narodowego od sprawy wyzwolenia społecznego klasy robotniczej, a zawsze stawiała na wspólną walkę polskiej klasy robotniczej z rewolucyjnym proletariatem Rosji, jako na jedyną w warunkach imperializmu drogę do wyzwolenia społecznego i narodowego.

Właśnie ta zasadnicza, internacjonalistyczna postawa SDKP i L i jej bezkompromisowa walka przeciw wszelkim nacjonalistycznym próbom związania polskiej klasy robotniczej z ościennym imperializmem, zadecydowała o OGROMNEJ ROLI POLSKIEJ KLASY ROBOTNICZEJ W REWOLUCJI 1905 ROKU I W PÓZNIJSZYCH JEJ WALKACH REWOLUCYJNYCH, KTÓRE PODMINOWUJĄ CARAT, STANOWIŁY ZARAZEM W ÓWCZESNYCH WARTUNKACH NAJBARDZIEJ REALNY WKŁAD DO DZIEŁA NIEPODLEGŁOŚCI POLSKI.

NAWIĄZUJEMY DO BOJOWEJ TRADYCJI KOMUNISTYCZNEJ PARTII POLSKI, KTÓRA NA PRZESTRZENI DWUDZIESTOLECIA MIĘDZYWOJENNEGO, MIMO CIĘŻKIE BŁĘDY I ZALAMANIA, BYŁA JEDYNĄ PRZEDSTAWICIELKĄ NURTU REWOLUCYJNEGO W KLASIE ROBOTNICZEJ, SKUTECZNIE MOBILIZOWAŁA MASY DO ODPORU OFENSYWY KAPITALISTYCZNEJ I FASZYSTOWSKIEJ, NIEUGIECIE SPOSOBIŁA KLASĘ ROBOTNICZĄ I MASY CHŁOPSKIE DO WALKI O WŁADZĘ I JEDYNĄ W SPOŁECZESTWIE POLSKIM SŁUSZNIE OCENIAŁA ŚWIATOWE ZNACZENIE REWOLUCJI SOCJALISTYCZNEJ W ROSJI, A DROGĘ DO UGRUNTOWANIA NIEPODLEGŁOŚCI POLSKI WIDZIAŁA W ZDOBYCIE WŁADZY PRZEZ MASY LUDOWE I W SOJUSZU ZE ZWIĄZKIEM RADZIECKIM.

ŚCIGANA I PRZEŚLADOWANA PRZEZ RZĄD, STAŁE ZAPEŁNIAJĄC WIEZIENIA I BEREZE KARTUSKA, WYCHOWYWAŁA KPP TYSIĄCZNE ZASTĘPY NIEUSTRASZONYCH I ZDYSCYPLINOWANYCH ŻOŁNIERZY SPRAWY KLASY ROBOTNICZEJ, KTÓRZY W OKRESIE OKUPACJI HITLEROWSKIEJ ZAPEŁNILI SZEREGI PPR, GWARDII LUDOWEJ I WSZĘDZIE, GDZIE RZUCIŁ ICH LOS — W ZSRR I W FRANCJI — WALCZYLI — ORGANIZOWALI ZBROJNĄ WALKĘ PRZECIW FASZYZMOWI O POLSKĘ LUDOWĄ.

Nawiązując do chlubnych tradycji SDKP i L i KPP, nasza partia nigdy nie osłabiła swego ognia krytyki wobec luksemburgistowskich wypażeń marksizmu w SDKP i L i wobec ciężkich błędów KPP.

Na całej działalności SDKP i L ciążyła fałszywa luksemburgistowska teoria o automatycznym krachu kapitalizmu, niezrozumienie przez nią znaczenia rewolucyjnego programu zadań chłopskich i zdobycia sojusznika chłopskiego, jak również negowanie rewolucyjnego znaczenia leninowskiego hasła PRAWA DO SAMOOKREŚLENIA AŻ DO ODERWANIA DLA REALIZACJI PRZODUJĄCEJ ROLI KLASY ROBOTNICZEJ W NARODZIE I MOBILIZACJI MAS CHŁOPSKICH I DROBNOMIESZCZAŃSKICH WE WSPÓLNEJ WALCE Z KLASĄ ROBOTNICZĄ. Błędy te zaciążyły również fatalnie na rozwoju KPP, która nie potrafiła przezwyciężyć ich do końca, a ponadto obarczona była mechaniczną często i doktrynerską oceną, co, mimo przeprowadzonych pod jej przewodem bohaterkich strajków i bitew klasowych, nie pozwoliło KPP w momentach decydujących poprowadzić za sobą podstawowych mas ludowych.

Fatalne te błędy, płynące z teorii luksemburgistowskiej, oraz dziecięcej choroby lewicowości w SDKP i L KPP sprawiły, że rozbił się imperializm wielkorosyjski i proklamowanie niepodległości Polski przez zwycięską rewolucję rosyjską, jak również bohaterką walkę polskiej klasy robotniczej z caratem i innymi zaborcami — zdyktowała, w oparciu o reformistyczną i nacjonalistyczną PPS burżuazją polską, zdobywającą w Polsce władzę.

W walce między rewolucyjnym i internacjonalistycznym nurtem w polskim ruchu robotniczym a nurtem reformistycznym i nacjonalistycznym nie małe miejsce w okresie przed pierwszą wojną światową zajmowała SPRAWA STOSUNKU DO WALKI NARODOWO-WYZWOLEŃCZEJ.

Zywioty reformistyczne i nacjonalistyczne po dziś dzień usiłują pielegnować legendę o ich rzekomo słusznym stanowisku w przeszłości w tej sprawie.

Nie pomniejszając jednak bynajmniej luksemburgistowskich błędów SDKP i L w sprawie stosunku do niepodległości Polski, należy stwierdzić, że HISTORIA DWUKROTNE PRZYNAŁA RACJE ZASADNICZYM STRATEGICZNYM ZAŁOŻENIOM REWOLUCYJNEGO I INTERNACJONALISTYCZNEGO NURTU W POLSKIM RUCHU ROBOTNICZYM ZARÓWNO W PIERWSZEJ, JAK I W DRUGIEJ WOJNIE ŚWIATOWEJ. FAKT BOWIEM ODZYSKANIA DRUGIEJ NIEPODLEGŁOŚCI PRZEZ NARÓD POLSKI W REZULTACIE REWOLUCJI SOCJALISTYCZNEJ W ROSJI I

ROZWIJAJĄCYCH SIĘ POD JEJ WPLYWEM RUCHÓW REWOLUCYJNYCH W ŚRODKOWEJ EUROPIE, POTWIERDZIŁ SŁUSZNOŚĆ STRATEGICZNEJ STAWKI SDKP i L NA WSPÓLDZIAŁANIE REWOLUCYJNE Z PROLETARIATEM ROSYJSKIM, A FAKT UZYSKANIA TRZECIEJ NIEPODLEGŁOŚCI PRZEZ NARÓD POLSKI W REZULTACIE ZWYCIEŚTWA ZWIĄZKU RADZIECKIEGO NAD HITLERYZMEM POTWIERDZIŁ SŁUSZNOŚĆ STANOWISKA, ZARÓWNO KOMUNISTÓW POLSKICH, NIESTRUDZENIE WSKAZUJĄCYCH NA ZSRR, JAKO NATURALNEGO SOJUSZNIKA narodu polskiego, jak i PPR, KTÓRA W OKRESIE OKUPACJI SŁUSZNIE OCENIAŁA NIESPOZYTE SIŁY ZSRR I ORIENTOWAŁA ZBROJNĄ WALKĘ NARODU POLSKIEGO PRZECIWKO OKUPANTOWI NA WSPÓLDZIAŁANIE Z ARMIĄ CZERWONĄ.

Historia też dwukrotnie wydała wyrok na nurt reformistyczny i nacjonalistyczny w polskim ruchu robotniczym, który przed pierwszą wojną światową reprezentował stawkę na odzyskanie niepodległości w oparciu o jeden z bloków mocarstw imperialistycznych, a więc koncepcję polskiej burżuazyjnej, kadłubowej i wasalnej wobec imperializmu, a w drugiej wojnie światowej w postaci WRN STAWIAŁ NA KLESKĘ ZSRR CZYLI ZNOWU NA POLSKĘ BURŻUAZYJNĄ, KADŁUBOWĄ I WASALNĄ WOBEC IMPERIALIZMU.

OGROMNA ZASŁUGA I ŹRÓDŁO SIŁY POLSKIEJ PARTII ROBOTNICZEJ POLEGA NA TYM, ŻE POTRAFIŁA ONA JESZCZE W OKRESIE OKUPACJI NIE TYLKO NAWIĄZAĆ DO CHLUBNYCH TRADYCJI REWOLUCYJNEGO NURTU W POLSKIM RUCHU ROBOTNICZYM, ALE I SUROWO SKRYTYKOWAĆ I PRZEZWYCIĘŻYĆ JEJ BŁĘDNE ANTYMARKSISTOWSKIE KONSEPCJE. WŁASNIE DLATEGO PPR MOGŁA SIĘ WYSUNĄĆ JAKO PRZODUJĄCA PARTIA KLASY ROBOTNICZEJ I HEGEMON WALKI NARODOWO - WYZWOLEŃCZEJ NAJSZERSZYCH MAS LUDOWYCH.

Słuszną marksistowską linię polityczną PPR sprawiła też, że w walce z reakcyjną teorią dwóch wrogów, reprezentowaną w ruchu robotniczym przez WRN, który w nienawiści klasowej do ZSRR rozbrajał i pchał na manowce klasę robotniczą i naród polski w obliczu groźby całkowitego wyniszczenia narodu przez okupanta hitlerowskiego, PPR zespółiła swoje wysiłki z RPPS reprezentującą lewy nurt socjalizmu polskiego, kładąc zreby przyszłego rozwoju jednolitego frontu.

Oznaczało to również nawiązanie do lepszych tradycji polskiego ruchu robotniczego, bowiem w ciągu pięćdziesięcioletniego okresu walki rewolucyjnej i reformistycznej skrzydła polskiej klasy robotniczej niejednokrotnie dochodziło do współdziałania mas robotniczych obydwu nurtów.

Partia nasza zresztą, oceniając w zasadzie pozytywnie walkę SDKP i L i KPP przeciw reformistycznej i nacjonalistycznej PPS bynajmniej nie traktuje przedwojennej PPS jako zwartej całości. Naodwrot, na przestrzeni całej historii PPS widzimy rozwijający się w niej i działający lewy nurt.

Wiadomo, że w pewnych okresach nurt ten nabrał dużej siły i nawet wyemancypował się w oddzielną partię. Chodzi tu o PPS lewicę, powstałą w ogniu walki rewolucyjnej w 1906 r. i działającą odrębnie od t. zw. „frakcji rewolucyjnej” aż do zjednoczenia się z SDKP i L w 1918 r. i utworzenia z nich KPP.

W ciągu międzywojennego dwudziestolecia ten lewy nurt, aczkolwiek zawsze znajdował się w mniejszości, to jednak w NIEKTÓRYCH OKRESACH, A SZCZEGÓLNIE PO PRZEWRÓCIE HITLEROWSKIM W NIEMCZECH, NABIERAŁ DOŚĆ ZNACZNEJ SIŁY I WYWIERAŁ NIE MAŁY WPLYW NA MASY ROBOTNICZE SKUPIONE WOKÓŁ PPS.

NURT TEN JEDNAK JAK WIADOMO, NIE BYŁ DOŚĆ SILNY, ABY ZMIENIĆ LINIĘ REFORMISTYCZNEGO I PIĘSDUCYKOWSKIEGO KIEROWNICTWA PPS. ZASADNICZĄ ZMIANĄ ZASŁA DOPIERO W OKRESIE OKUPACJI, GDY LEWY NURT PPS UKONSTYTUOWAŁ SIĘ W SAMODZIELNĄ PARTIĘ RPPS. UTWORZENIE RPPS ZAOPCZĄTKOWAŁO NOWY ROZWOJ PPS.

W ISTOCIE RZECZY JUŻ OD PIERWSZYCH DNI SWOJEJ DZIAŁALNOŚCI W POLSCE LUDOWEJ JEST PARTIA O NOWYCH I ODMIENNYCH W STOSUNKU DO STAREJ, PRZEDWOJENNEJ REFORMISTYCZNEJ I NACJONALISTYCZNEJ PPS CECHACH. SKŁADA SIĘ NA TO PRZEDZEWszystKIM STOSUNEK DO SPRAWY JEDNOLITEGO FRONTU Z REWOLUCYJNYM SKRZYDŁEM KLASY ROBOTNICZEJ I POSTAWĄ WOBEC ZSRR.

CZYNNY UDZIAŁ PPS OBOK PPR W BUDOWIE ZREBÓW POLSKIEJ LUDOWEJ MUSIAŁ DOPROWADZIĆ DO POGŁĘBIENIA JEDNOLITEGO FRONTU, DO REWIZJI ZASAD PRZEDWOJENNEGO PPS-OWSKIEGO SOCJAL - DEMOKRATYZMU.

Rewizja ta z natury rzeczy nie mogła pominąć oceny tradycji po znanych przemówieniach tow. Cyrankiewicza, który zapoczątkował w PPS doniosłą pracę rewizji ideologicznej przeszłości i nawiązał do twórczej myśli marksistowskiej lewicowego nurtu w PPS, ceną pracę w tym kierunku kontynuując tow. Jabłoński.

WE WSPÓLNEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII NIE MOŻE BYĆ BOWIEM ODRĘBNYCH OCEN TRADYCJI.

Na odwrót, dzieło jednolitości organicznej będzie dopiero wtedy posiadać trwały fundament. GDY CHLUBNE TRADYCJE SDKP i L i

KPP BĘDĄ TAK SAMO DROGIE CZŁONKOM PPS JAK DROGIE SA CZŁONKOM PPR I GDY TRADYCJE REWOLUCYJNEJ DZIAŁALNOŚCI I TWÓRCZEJ MYŚLI LUDOWEGO NURTU PPS BĘDĄ TAK SAMO BLISKIE CZŁONKOM PPR, JAK BLISKIE SA CZŁONKOM PPS.

I aby nie pozostawić żadnych wątpliwości i posłać wszystkie kropki nad „i” — TYM WIĘKSZA BĘDZIE ZWARTOŚĆ IDEOLOGICZNA, A WIĘC I SIŁA ZJEDNOCZONEJ PARTII KLASY ROBOTNICZEJ, IM WIĘKSZA PRACA IDEOLOGICZNA PRZEPROWADZONA BĘDZIE JESZCZE PRZED ZJEDNOCZENIEM W OBYDWU PARTIACH ROBOTNICZYCH NAD PRZEZWYCIĘŻENIEM I ODRZUCIENIEM Z TRADYCJI NURTÓW RUCHU ROBOTNICZEGO W POLSCE: W PPR — POZOSTAŁOŚCI IDEOLOGICZNYCH LUKSEMBURGIZMU I SEKCIARSTWA, A W PPS REFORMIZMU I NACJONALIZMU, KTÓRE BYNAJMNIEJ NIE SĄ JESZCZE DOSZCZĘTNIEM U NAS WYKORZESTNIENIE.

MOŻNA NIE WĄTPIĆ, ŻE PPR DO KOŃCA PRZEZWYCIĘŻY TO, CO JEST ZŁEGO W IDEOLOGICZNEJ TRADYCJI JEJ POPRZEDNIKÓW. MOŻNA TEŻ NIE WĄTPIĆ, ŻE JAK BY SIĘ TO NIE PODOBAŁO PRAWICOWYM PPS-OWCOM, BEZKRYTYCZNYM GLORYFIKATOROM 56-LETNIEJ TRADYCJI PPS, JEDNOLITOFRONTOWE KIEROWNICTWO PPS KONTYNUOWAĆ BĘDZIE I POGŁĘBIĆ Z CAŁĄ STANOWCZOŚCIĄ IDEOLOGICZNA REWIZJĘ I PRZEZWYCIĘŻENIE UJEMNYCH ELEMENTÓW TYCH TRADYCJI.

Towarzysze!

W PRZEDNIU ZJEDNOCZENIA Z PPS TRZEBA, ABYSMY SOBIE ZDALI SPRAWĘ Z DOROBKU PPR I JEJ WKŁADU IDEOLOGICZNEGO W CIĄGU 7-MIU LAT JEJ ISTNIENIA.

WKŁAD TEN WYRAZIŁ SIĘ PRZEDZEWszystKIM W WYKUCIU PRZEZ PPR W OKRESIE OKUPACJI KONSEPCJI HEGEMONII KLASY ROBOTNICZEJ, W WALCE NARODOWO - WYZWOLEŃCZEJ, KONSEPCJI REALIZUJĄCEJ JASNO LINIĘ KLASOWĄ. Trzonem frontu narodowo - wyzwolenczego, zgodnie z tą koncepcją była klasa robotnicza, mas pracujących chłopów, oraz inteligencji pracującej.

TAKI TEŻ BYŁ SKŁAD GWARDII LUDOWEJ I ARMIJ LUDOWEJ. WBREW ZA CIĘKŁYM I NIEPRZEBIERAJĄCYM W ŚRODKACH ATAKOM WSZYSTKICH GRUP REAKCYJNYCH I PSEUDO - DEMOKRATYCZNYCH, HODUJĄCYCH JE ORII DWÓCH WROGÓW, KONSEPCJA TA WZWIĘŻYŁA DLATEGO, ŻE OPARTA BYŁA NA REALISTYCZNEJ MARKSISTOWSKIEJ ANALIZIE UKŁADU SIŁ SPOŁECZNYCH I POLITYCZNYCH KRAJU, DLATEGO, ŻE OPARTA BYŁA NA NIEROZERWALNYM SOJUSZU REWOLUCYJNYM POLSKIEJ I REWOLUCYJNY ROSYJSKIEJ, ŻE NARODOWE I SPOŁECZNE WYZWOLENIE POLSKI SPOD FASZYSTOWSKIEGO JARZMA WIAZAŁA Z TRIUMFEM KRAJU ZWYCIĘSKIEGO SOCJALIZMU — ZSRR, DLATEGO, ŻE PPR SKUPIAŁA W SWOICH SZREGACH CZŁOŁOWY ODZIAŁ KLASY ROBOTNICZEJ I REWOLUCYJNYCH CHŁOPÓW, DLATEGO, ŻE PPR UZBROJONA BYŁA W IDEOLOGIE MARKSIZMU - LENINIZMU.

Ta koncepcja PPR legła u podstaw KRN, tworząc fundamenty państwowości polskiej, koncepcja ta przenikała działalność PKWN i stała się źródłem wyzwolenia polskiej dynamiki narodowej i społecznej w klasie robotniczej i w chłopstwie pracującym w procesie realizacji historycznych reform społecznych i budowy Państwa Ludowego, jego wojska, organów bezpieczeństwa i administracji.

Ogromny też jest wkład PPR w wykućcie i realizację koncepcji demokracji ludowej w Polsce, jako nowego systemu politycznego, który powstał na gruncie nowego układu sił klasowych w skali międzynarodowej i krajowej w wyniku zwycięstwa Armii Czerwonej nad imperializmem niemieckim i na fali antyfaszystowskiej walki narodowo - wyzwolenczej, kierowanej przez klasę robotniczą, na fali rewolucyjnych dążeń mas pracujących do budowy nowego ustroju społecznego.

DEMOKRACJA LUDOWA JEST NOWĄ ODMIENNĄ OD DYKTATURY PROLETA RIATU DROGA DO SOCJALIZMU, KTÓRA STAŁA SIĘ MOŻLIWA DZIĘKI ZWYCIĘSTWU SOCJALIZMU ZSRR NA DRODZIE DYKTATURY PROLETARIATU.

Demokracja ludowa wyrasta z pnia ideologicznego marksizmu i leninizmu i nie ma nic wspólnego z socjal - demokratyczną teorią pokornego wrastania w socjalizm.

W Polsce demokracja ludowa jest owocem walk rewolucyjnych, toczonych w ciągu wiełu dziesięcioleci przez klasę robotniczą o władzę i triumfem idei solidarności mas pracujących Polski i ZSRR, głoszonej w ciągu dziesięcioleci przez rewolucyjny nurt polskiej klasy robotniczej.

Decydujący wkład PPR w koncepcję i realizację demokracji ludowej w Polsce przejawia się przede wszystkim w budowaniu od podstaw na zasadach klasowych podstawowych ogniw aparatu państwowego (wojsko, bezpieczeństwo milicja) i przyspieszonym tempie demokratyzacji innych ogniw państwowych, oraz w wyzwalaniu aktywności rewolucyjnej i twórczej inicjatywy klasy robotniczej i chłopów pracujących w procesie realizacji reform społecznych i walki z reakcją.

(Dalszy ciąg na str. 1 i 2)

Rozwój demokracji ludowej ku socjalizmowi

Dalszy ciąg referatu sekretarza KC PPR tow. Romana Zambrowskiego

(Dalszy ciąg ze str. 1-tej)

Wystarczy wspomnieć rolę PPR w oddolnej realizacji reformy rolnej, w oddolnej faktycznej nacjonalizacji zakładów przemysłowych w organizacji mas robotniczych i chłopskich w ORMO i walce z reakcją mikołajczykowską, w organizacji masowych form okiełznania spekulacji itd.

Tyle, Towarzysze, o zasadniczym dorobku i wkładzie ideologicznym PPR w walce narodo-wo-wyzwolenczej i w budowie od podstaw nowego ustroju demokracji ludowej.

O jasną perspektywę rozwoju demokracji ludowej ku socjalizmowi

Jeśli nie może budzić wątpliwości, że jednoczące się partie klasy robotniczej muszą mieć wspólny pogląd na przeszłość, na tradycje ruchu robotniczego, to jeszcze bardziej nie wątpliwym jest, że muszą one posiadać jasny program na przyszłość. Tylko bowiem ruch posiadający jasną perspektywę socjalistyczną i świadomość dróg do niej wiodących, potrafi wytworzyć w sobie konieczne siły twórcze i prężność niezbędną dla realizacji tego wielkiego celu.

Wszelkie zaścianienie perspektywy socjalistycznej w naszych warunkach musi prowadzić do tych samych rezultatów, do których prowadziła znana maksyma rewizjonistów marksizmu na przełomie XX wieku: cel jest nierzeczywisty, ruch jest wszyskim, do spełnienia z linią walki klasowej, do teorii rozjemstwa klasowego i do wyjątkowości i skarlawienia ruchu ze wszystkimi z tego wynikającymi zgubnymi konsekwencjami.

Obydwe łączące się partie klasy robotniczej, jako swój cel ostateczny głoszą ZBUDOWANIE SPOŁECZYSTWA SOCJALISTYCZNEGO POLSKI SOCJALISTYCZNEJ. Aby jednak wytyczyć słuszną drogę prowadzącą do ustroju niezającego wyższości człowieka przez człowieka, do ustroju socjalistycznego, trzeba mieć stałe przed oczyma wszystkie formacje współgospodarcze, współistniejące w naszym systemie demokracji ludowej, ich ciężar gatunkowy i ogólny kierunek rozwoju.

Wiadomo, że w naszym systemie demokracji ludowej współistnieją obok siebie trzy formacje współgospodarcze: socjalistyczna, kapitalistyczna i drobnotowarowa.

Jakież jest obecnie ciężar gatunkowy socjalistycznych elementów naszej gospodarki? W przemyśle państwowym, samorządowym i spółdzielczym sektor zajmuje pozycję dominującą, wytwarzając 85 proc. całości produkcji przemysłowej i rzemieślniczej i zatrudniając 75 procent całości pracowników zatrudnionych w działalności przemysłowej i rzemieślniczej. Również dominująca jest pozycja sektora państwowego.

W KOMUNIKACJI I TRANSPORCIE (Koleje Państwowe, PKS Państwowa Żegluga Wodna i Morska) oraz w finansach, gdzie cały system bankowy jest państwowy.

W BUDOWNICTWIE państwowe i spółdzielcze przedsiębiorstwa budowlane wykonują w tym roku łącznie z robotami dokonywanymi systemem gospodarczym około 60 proc. całości planu w dziedzinie inwestycji o charakterze budowlanym.

W ROLNICTWIE publiczna własność rolna zajmuje około 10 procent ziemi rolnej i daje około 7,5 procent ogólnej i 10 procent twarogowej produkcji zbóż.

W HANDLU, po znacznym okiełznaniu i ograniczeniu spekulatywnych elementów kapitalistycznych w ciągu 1947 i 48 roku i po wyproszeniu kapitalistycznych wypaczeń w spółdzielczym systemie wymiany poważnie wzrosły elementy gospodarki socjalistycznej. A więc w obrocie hurtowym artykułami przemysłowymi zbył za pośrednictwem hurtu państwowego wynosi 59,1 procent za pośrednictwem hurtu spółdzielczego 36,6 i tylko 4,3 proc. za pośrednictwem hurtu prywatnego.

Poważne postępy osiągnięte również zostały na odcinku obrotu artykułami spożywczymi i rolniczymi. Jeśli chodzi o zboże Państwowy Fundusz Apropowizacyjny zakupuje bezpośrednio 16 procent poprzez spółdzielnie — 70 procent i poprzez hurt prywatny 14 procent.

Coraz jest sytuacja na odcinku mięsny, gdzie aparat państwowy i spółdzielczy ujmuje zaledwie niespełna 40 procent hurtowego obrotu.

W sumie jednak w zakresie całości obrotu hurtowego artykułami przemysłowymi i rolnymi łącznie szacunkowy udział elementów socjalistycznych (państwowych i spółdzielczych) oceniać obecnie można na około 60—70 proc.

Inaczej przedstawia się sprawa w handlu detalicznym, gdzie udział spółdzielczości i państwowych domów towarowych oraz innych form handlu państwowego sięga tylko 25—30 procent.

Widzimy więc, że elementy socjalistyczne w naszej gospodarce mając pozycję dominującą w przemyśle, komunikacji i bankowości, że stanowią już czynnik decydujący w handlu hurtowym, że rosną stale w handlu detalicznym i że zajmują poważne aczkolwiek mało jeszcze produkcyjnie wyzyskane pozycje w rolnictwie.

Przejdźmy z kolei do sektora kapitalistycznego i drobnotowarowego.

Jeśli chodzi o gospodarkę kapitalistyczną w Polsce, to składają się na nią następujące czynniki:

1) 18 tysięcy przedsiębiorstw przemysłu i bu-

downictwa, zatrudniających blisko 200 tysięcy osób.

2) Pewna część samodzielnich warsztatów rzemieślniczych, posługujących się dużą liczbą sił najemnych.

3) Prywatny handel hurtowy.

4) Pewna część prywatnego handlu detalicznego o charakterze kapitalistycznym.

5) Kapitalistyczna część gospodarstw rolnych, która stanowi co najmniej około 10 proc. ogólnej ich ilości.

6) Inne grupy kapitalistyczne, jak właściciele kamienie czynszowych, prywatnych przedsiębiorstw komunikacyjnych itd.

I wreszcie liczni spekulanci różnego autoramentu.

Jeżeli chodzi o gospodarkę drobnotowarową w Polsce, to składają się na nią następujące elementy:

1) Przeważająca część 140 tysięcy samoistnych warsztatów rzemieślniczych (ogólna liczba zatrudnionych w warsztatach rzemieślniczych 327 tysięcy).

2) Przeważająca część prywatnych, detalicznych przedsiębiorstw handlowych i usługowych (ogólna liczba zatrudnionych w detalicznych prywatnych przedsiębiorstwach handlowych około 300 tysięcy).

3) około 90 procent gospodarstw rolnych, a mianowicie: gospodarstwa drobne i średnie.

Jeżeli spróbować porównać zasięg sektora socjalistycznego drobnotowarowego i kapitalistycznego na podstawie jedynego przy obecnym stanie naszej statystyki dostępnego wskaźnika — mianowicie wskaźnika, który odpowiadałby na pytanie — wiele osób zatrudnionych jest w każdym z tych sektorów, to otrzykalibyśmy następujący szacunkowy stosunek procentów: Sektor socjalistyczny 24 procent, sektor kapitalistyczny 14 proc., sektor drobnotowarowy 62 procent. Rzecz jasna, że liczby te nie mają nic wspólnego z podziałem ludności według klas społecznych, gdyż na przykład dane odnośnie do sektora kapitalistycznego zawierają nie tylko liczbę właścicieli kapitalistycznych gospodarstw rolnych czy też przedsiębiorstw przemysłowych, ale i zatrudnionych w tych gospodarstwach i przedsiębiorstwach robotników itd.

Liczyby te mają jedynie na celu charakterystykę zasięgu poszczególnych sektorów, na pod stawie bardzo dla tego celu niedoskonałego, ale jedynie w danej sytuacji możliwego wskaźnika zatrudnienia.

Z tymi zastrzeżeniami i w tym charakterze liczby te mogą być zastosowane do naszej analizy.

Co wynika z tych liczb? Z liczb tych wyni-

Spółdzielczość — droga do przebudowy wsi polskiej

Wynika więc z tego, że dla uniknięcia degradacji i zubożenia biednych i średnich chłopów nie wystarczy realizowanie przez demokrację ludową stopniowego podporządkowywania, ograniczania i wypierania elementów kapitalistycznych. Dla całkowitego wyparcia tych elementów KONIECZNA JEST JESZCZE TAKA PRZEBUDOWA BAZY TYCH ELEMENTÓW — DROBNOTOWAROWEJ GOSPODARKI, ABY NIE MOGŁE Z NIEJ RODZIĆ SIĘ KAPITALIZM, A TO JEST MOŻLIWE JEDYNI PRZEZ PRZEBUDOWĘ GOSPODARKI DROBNOTOWAROWEJ, przez jej zespolenie, a więc wzmocnienie jej siły, przez stworzenie form gospodarki socjalistycznej na wsi. BEZ TEGO NIE PODOBNA ZBUDOWAĆ SPOŁECZYSTWA SOCJALISTYCZNEGO.

Jaką drogą może być dokonana ta przebudowa drobnotowarowej gospodarki chłopskiej w gospodarce socjalistycznej? Plenum naszego Komitetu Centralnego dało na to pytanie jasną odpowiedź:

MASOWY I WSZECHSTRONNY ROZWOJ SPOŁDZIELCZOŚCI, a w szczególności wyższej jej formy spółdzielczości produkcyjnej — OTO DROGA PRZEBUDOWY DROBNOTOWAROWEJ GOSPODARKI CHŁOPSKIEJ W GOSPODARCE SOCJALISTYCZNEJ.

Rozwój spółdzielczości i w tej liczbie spółdzielczości produkcyjnej nie jest nowym hasłem na wsi polskiej. W ciągu lat pięćdziesięciu RUCH LUDOWY NIEZMIERNIE SZERZYŁ PROPAGANDĘ SPOŁDZIELCZOŚCI, widząc w niej drogę podniesienia gospodarczego i kulturalnego wsi. W warunkach jednak panowania kapitalizmu spółdzielczość nie mogła otrzyskać szerokiego rozmachu, a istniejące spółdzielnie musiały się podporządkowywać kapitalistom, stając się kolektywną instytucją kapitalistyczną.

Inne są jednak możliwości i perspektywy rozwoju spółdzielczości na wsi w warunkach demokracji ludowej, gdy władza polityczna znajduje się w rękach robotników i chłopów i gdy władza ta rozporządza wielką siłą gospodarczą w postaci przemysłu państwowego, handlu państwowego i spółdzielczego, banków państwowych, jednym słowem potężną dyspozycją gospodarczą, która przez odpowiednie rozdziały kredytów, odpowiednią politykę rozdziału artykułów przemysłowych może uwalniać spółdzielczość od podporządkowania się elementom kapitalistycznym.

W warunkach demokracji ludowej spółdzielczość jest jedyną drogą uwolnienia się chłopstwa od wyższości kapitalistycznego, jedyną drogą powstrzymania kapitalistycznego rozwoju wsi, jedyną drogą szarmonizowania indywidualnego interesu chłopstwa z interesem ogólnopaństwowym. STOIMY NA GRUNCIE ROZWOJU WSZYSTKICH TRZECH DZIEDZIN SPOŁDZIELCZOŚCI ROLNICZEJ — ZAOPATRZENIA, ZBYTU I PRODUKCJI. Kluczowe znaczenie mieć będzie jednak rozwój spółdzielczości produkcyjnej, ta dziedzina bowiem spo-

ka, że pomimo znacznego zasięgu sektora w założeniu swym socjalistycznego, sektor kapitalistyczny w Polsce współczesnej zajmuje poważne pozycje, zaś w przeważającym dla Polski współczesnej, zwłaszcza na wsi jest typem gospodarki drobnotowarowej.

Byłoby to gruntu fałszywe mierzyć siłę sektora kapitalistycznego w naszej gospodarce wyłącznie jego własnym zasięgiem. Jest podstawową prawdą marksizmu-leninizmu, że „drobne gospodarstwo indywidualne rodzi kapitalizm i burżuazję stałe, codziennie, co chwila, żywiłowo i w skali masowej“ (Lenin).

Chłopi polscy pamiętają sprzed wojny i z okresu okupacji jak wyzysk obszarników i bogaczy wiejskich powodował szybki proces różniczkowania się wsi.

Na czym ten proces polegał? Polegał on na tym, że jak MÓWI STALIN:

„BOGACILI SIĘ I SZLI W GÓRĘ KAPITALIŚCI WIEJSZY. POPADALI W NĘDZĘ I W RUINĘ BIEDNI GOSPODARZE. I SZLI POD JARZMO KAPITALISTÓW WIEJSKICH. PEŁZLI DO GÓRY, ABY STAC SIĘ KAPITALISTAMI ŚREDNI GOSPODARZE I ZA KAŻDYM RAZEM SPADALI W DÓŁ, MNOŻĄC SZEREGI BIEDO TY, KU RADOŚCI WIEJSKICH KAPITALISTÓW“.

Ten proces różniczkowania się wsi został wstrzymany w Polsce Ludowej przez Reformę Rolną i zasiedlenia Ziemi Odzyskanych, co spowodowało przejście części biedoty wiejskiej do rzędu średnich gospodarzy.

Ten proces jest hamowany przez całą politykę rządu ludowego w dziedzinie podatkowej, odciążający w pewnej mierze dochody bogaczy wiejskich, politykę kredytową, która powinna przede wszystkim okazywać pomoc biednym i średnim chłopom, chociaż nie zawsze tak się dzieje w praktyce, politykę cen za artykuły rolnicze, zmierzającą do zapewnienia chłopom pracującym opłacalnych cen na produkty rolnicze, lecz bez wybujałości spekulacji itd.

Polityka ta może tylko hamować i ograniczać proces różniczkowania wsi i rozwijania się elementów kapitalistycznych. Nie może jednak całkowicie powstrzymać tych procesów.

Na wsi polskiej bowiem obok 10-ciu procent gospodarstw kapitalistycznych jest 60 procent gospodarstw do 5 ha i kapitalista wiejski przez zatrudnianie sił najemnej, przez lichwą zbożową i pieniężną, przez system odbrotu, przez wywożenie siły pociągowej i inwentarza, przez dzierżawę i skup ziemi ROŚNIE W SIĘ I SPYCHA I RUJNUJE BIEDNYCH I ŚREDNICH CHŁOPÓW.

Spółdzielczość — droga do przebudowy wsi polskiej

działalność może dopiero umożliwić szybkie przeniknięcie na wieś nowoczesnej techniki i wiedzy rolniczej, podniesienie dobrobytu materialnego i poziomu kulturalnego i radykalne wyjście ze ślepego zaułka rozwoju kapitalizmu na wsi.

Proces przejścia gospodarki drobnotowarowej do gospodarki spółdzielczej pod względem zaopatrzenia, zbytu i produkcji, a więc do gospodarki zespolonej, nie może być w naszych warunkach ani procesem łatwym, ani szybkim.

Trzeba aby nasz przemysł państwowy mógł dostarczyć wsi dostatecznych ilości nowoczesnych maszyn rolniczych, nawozów, traktorów, samochodów, energii elektrycznej.

TRZEBA, ABY NASZE PAŃSTWO LUDOWE BYŁO W STANIE UDZIELIĆ WSI WIELKIEJ POMOCY FINANSOWEJ.

Trzeba wreszcie, aby te same masy chłopskie przekonały się na własnym doświadczeniu, że droga gospodarki spółdzielczej, zespolonej, stanowi dla nich jedyną obronę przed kapitalistą wiejskim, przed kapitalistycznym rozwojem wsi i przed ruiną, którą ten rozwój przynosi indywidualnej gospodarce chłopskiej — wszystko to wymaga i wielkich środków i długiego czasu.

Jeden z twórców naukowego socjalizmu FRYDERYK ENGELS u schyłku swego życia genialnie przewidywał:

„STOIMY ZDECYDOWANIE PO STRONIE DROBNEGO CHŁOPA. BĘDIEMY ROBIĆ WSZYSTKO CO MOŻLIWE, ŻEBY MOGŁ ON ZNOŚNIE ŻYĆ, ŻEBY UŁATWIĆ MU PRZEJŚCIE DO PRACY ZESPOŁOWEJ W WYPADKU, JEŻELI SIĘ NA TO ZDECYDUJE. W WYPADKU ZAŚ, JEŻELI ON JESZCZE NIE BĘDZIE W STANIE PRZYJĄĆ TEJ DECYZJI, POSTARAMY SIĘ DAĆ MU MOŻLIWIE NAJWIĘCEJ CZASU DO POMYSLENIA O TYM NA SWOIM SKRAWKU ZIEMI“.

Wszelkimi i stopniowymi, oparte o rozwój przemysłu, nagromadzenie środków finansowych i przekopania mas, rozwój spółdzielczości w zakresie zbytu, zaopatrzenia i produkcji, rozwój związany z wypieraniem, a w ostatecznym rezultacie i likwidacją kapitalizmu, oto droga przekształcenia gospodarki drobnotowarowej na wsi, a również i w sferach innych dla miasta formach w mieście, w kierunku socjalistycznym.

OTO PERSPEKTYWA ROZWOJU DEMOKRACJI LUDOWEJ KU SOCJALIZMOWI, NA KRĘSLONA PRZEZ NASZE PLENUM W PRZEDDZIEN ZJEDNOCZENIA.

O zastrzeżeniu się walki klasowej i zadaniach partii

„MARKSIZM - LENINIZM UCZY NAS, ŻE NIE BYŁO JESZCZE W HISTORII TAKICH WYPADKÓW, ŻEBY UMIERAJĄCE KLASY DOBROWOLNIE SCHODZIŁY ZE SCENY. NIE

BYŁO JESZCZE W HISTORII TAKICH WYPADKÓW, ŻEBY UMIERAJĄCA BURŻUAZIA NIE WYPRÓBOWAŁA WSZYSTKICH REZYSTEK SWYCH SIŁ DŁATEGO, ŻEBY OBRONIĆ SWOJE ISTNIENIE“ (STALIN).

W warunkach demokracji ludowej, w warunkach istnienia klas antagonicznych zryw do socjalizmu nie może odbywać się inaczej, jak TYLKO DROGĄ OSTREJ WALKI KLASOWEJ.

Trzeba stwierdzić z całą siłą, że po wielkiej batalii klasowej, którą było zwycięstwo wyborcze obozu demokracji ludowej i rozbiście PSL-owskiej i mikołajczykowskiej reakcji. W PARTII NASZEJ ZMNIEMAJĄ SIĘ POZUCIE OSTROSCI WALKI KLASOWEJ.

W niektórych ogniwach partyjnych wytworzyły się nawet szkodliwe złudzenia sprzyjające bezrozumności politycznej, sprzyjające rodzeniu się teorii „o wygasaniu walki klasowej“ i „pokojowym wstąpieniu w socjalizm“.

A przecież praktyka dnia codziennego dostarcza nam tysiącznych przykładów ZACIĘTEJ WALKI KLASOWEJ, która toczy się w Polsce. Czymże, jak nie walką klasową jest WALKA Z BANDAMI, Z DYWERSJĄ, SABOTAZEM I SZPIEGOSTWEM?

Czymże, jak nie walką klasową jest masowa akcja przeciw dezorganizowaniu naszego życia gospodarczego przez kapitalistów miejskich i wiejskich, usiłujących podbić ceny?

Czymże, jak nie walką klasową są usiłowania kapitalistów miejskich i wiejskich przetrzeć cenę ciężaru podatków na biednych i średnich chłopów oraz rzemieślników?

Czymże, jak nie walką klasową jest walka przeciw wstępczemu i politykierskiemu zerzemu przez część kleru pospolu z bogaczami wiejskimi?

Walka przeciw przechwytywaniu kredytów dla biednych i średnich chłopów przez bogaczy wiejskich, a walka przeciw opianowaniu spółdzielni rolniczych przez kapitalistów wiejskich a walka przeciw wyzyskowi robotników i parobków przez miejskich i wiejskich kapitalistów, a walka przeciw nadużyciom i kradzieży mienia publicznego, przeciw korumpowaniu naszego aparatu gospodarczego przez kapitalistów — CZY WSZYSTKO TO NIE JEST PRZEJAWEM OSTREJ WALKI KLASOWEJ?

Trzeba zaostrzyć czujność naszej partii na działalność wroga klasowego, trzeba, aby każdy członek partii czuł się żołnierzem w tej wielkiej bitwie klasowej, która się toczy i bawi widział i umiał rozpoznawać wroga klasowego.

Szczególne zadania stoją przed partią

Jeśli w pierwszych latach trójca sojuszu robotniczo - chłopskiego była walka o Reformę Rolną, o zasiedlenie Ziemi Odzyskanych, o likwidację zbrojnych band reakcyjnych na wsi, to obecnie sojusznik robotniczo-chłopski wypelnia się nową treścią.

Teraz jego treścią musi się stać polityka ograniczenia wzrostu i wpływu kapitalistów wiejskich, polityka obrony biednego i średnie go chłopka przed ich wyzyskiem, polityka rozwoju w miarę wstępujących możliwości spółdzielczości wiejskiej, a w szczególności spółdzielczości ośrodków maszynowych.

I podobnie, jak w okresie Reformy Rolnej, robotnicy pomagali chłopom dzielić ziemię obszarniczą, tak dzisiaj nasza partia powinna rozwijać wszystkie formy żywej łączności klasy robotniczej z pracującymi chłopami, jak np. patronowanie fabryk metalowych pobliskim ośrodkom maszynowym.

Trzeba wreszcie, aby nasze wiejskie organy zaczęły zacieśnić swą współpracę z organizacjami SL i odrodzonego PSL-u.

Zostrzegając się walka klasowa, szczególnie na wsi, może spowodować pewne wahania wśród naszych młodych i często niezabartowanych peperowców.

Trzeba skończyć z zastępowaniem na wsi klifowego kryterium przez kryterium partyjne, kiedy pomoc państwowa dzieli się nie według zasady klasowej, a według zasady partyjnej przynależności, trzeba skończyć z kumoterstwem i panowaniem się systemu protekcyjnego.

Trzeba tak rozstawić aktywne kadry peperowskie na wsi, aby pozbawić wpływu na partię i na organy zarządcze społeczno-gospodarcze tych co legitymację partyjną wykorzystywali dla indywidualnego bogactwa się, a w partii należą oprzeć się na ideowych elementach wśród chłopów biednych i średnich oraz oczyścić na robotnikach rolnych.

TOWARZYSZE!

Z analizy sytuacji i perspektyw nakreślonych przez plenum naszego Komitetu Centralnego wynikają nowe i odpowiedzialne zadania przed naszą partią, które wymagają poważnego usprawnienia i ubojowienia całej jej działalności.

Partia nasza osiągnęła w tym miesiącu milion członków i stoi przed nam: zadaniem ustalenia granic dalszego wzrostu, aby uniknąć niebezpieczeństwa rozplynięcia się partii i klasie robotniczej, zatarcia różnic między partią i związkiem zawodowym, pomniejszenia roli partii jako przodującego, czołowego oddziału klasy robotniczej i mas pracujących.

ZJEDNOCZONA PARTIA LICZYĆ BĘDZIE PONAD POŁTORA MILIONA CZŁONKÓW.

Zjednoczona partia liczyć będzie półtora miliona członków i w tych warunkach skończyłaby się walka z węższymi efektami liczbowymi. Chcemy aby przy przyjmowaniu do partii mocniej akcentowany był moment

(Dokończenie na str. 7-mej)

Rozbudowa urzędzeń społecznych miasta

Plany inwestycyjne Zarządu Miejskiego na r. 1949

W dwóch poprzednich artykułach zapoznaliśmy Czytelników z zamierzeniami inwestycyjnymi miasta na rok 1949 w zakresie użyteczności publicznej. Dziś pragniemy zapoznać Czytelników naszych z planami na rok przyszły, dotyczącymi urzędzeń społecznych.

BUDOWNICTWO SZKOLNE

W dziedzinie oświaty specjalną uwagę skierowano na budownictwo szkolne. W związku z rosnącą z roku na rok liczbą dzieci w wieku szkolnym miasto stoi przed koniecznością budowy nowych gmachów szkolnych. Brak większych kredytów inwestycyjnych ograniczyć musi szersze zamierzenia miasta do budowy corocznie 1 dużego gmachu szkolnego, zdolnego pomieścić 2 szkoły powszechne. W roku przyszłym wykończony ma być koszt 140 mil. zł i od dany do użytku gmach szkolny na Karolewie. Poza tym wykonana ma być w stanie surowym budowa nowego gmachu szkolnego przy ul. Wólczańskiej 171. Równocześnie zakończone mają być w roku przyszłym fundamenty nowego budynku szkolnego na osiedlu im. Montwilla-Mireckiego. W pozabawionej urzędzeń społecznych dzielnicy chojeńskiej stanąć ma za linią obwodową w stanie surowym budynek dla nowego przedszkola. W roku przyszłym mają być ostatecznie wykończone w całości wnętrze nowego gmachu Biblioteki Publicznej przy ul. Gdańskiej 100.

W dziedzinie kultury i sztuki na pierwszy plan wysuwa się budowa gmachu Teatru Narodowego. Monumentalny gmach ten stanie na północnej części Placu Dąbrowskiego. Budynek teatru, obliczony na 1500 widzów, wyposażony będzie w najnowocześniejsze urządzenia sceniczne. W roku przyszłym wykonana ma być koszt 82 mil. zł. budowa w stanie surowym. Oddanie do użytku gmachu teatralnego nastąpić winno w 1951 r. Poza tym projektuje się w roku przyszłym rozszerzenie Muzeum Sztuki przez dodanie szeregu nowych sal wystawowych, jak urzędzeń pracowni konserwatorskich.

Oddany niedawno do użytku budynek Filharmonii otrzyma w roku przyszłym nową elewację fasady frontowej.

SANATORIA I SZPITALA

W dziedzinie zdrowia przystąpić ma miasto do budowy koszt 20 milionów zł ambulatorium w szpitalu dziecięcym Anny Marii. Szpitale miejskie św. Antoniego, św. Jana oraz Polozniczo-Ginekologiczny przyłączone mają być do miejskiej sieci wodociągowej.

W sanatorium dla dzieci gruźliczych od dany ma być do użytku nowy budynek mieszczący szkołę, ambulatorium i inn. W za niedbanej dzielnicy bałuckiej projektowana jest budowa nowoczesnego pomyślanego ośrodka zdrowia, który stanąć ma w okolicy ul. Limanowskiego.

W dziedzinie opieki społecznej rok przyszły da w dzielnicy bałuckiej nowy budynek dzielnicowego żłobka dziecięcego. Projektowana jest również budowa pawilonu w Domu Starców na Wiśniowej Górze.

W dziedzinie sportu, do największych inwestycji zaliczyć należy budowę hali sportowej koszt 135 milionów zł. Hala ta, jak wiemy stanie w zbiegu ulic Skorupki i Żeromskiego. Wstępne roboty konstrukcyjne przy budowie hali rozpoczęte zostaną jeszcze w roku bieżącym. Później przeprowadzone mają być dalsze roboty związane z budową reprezentacyjnego stadionu sportowego w Parku Ludowym. W roku przyszłym rozpoczęta ma być również budowa boiska sportowego na Chojnach.

Co usłyszymy przez radę

PROGRAM NA ŚRODĘ, 14 LIPCA 1948 r.
 12.04 Dziennik, 12.35 Pieśni kompozytorów francuskich w wykonaniu Janiny Hupertowej, 12.45 „Człowiek ustokrotniony”, 13.00 (L) Koncert rozrywkowy, 13.45 — Igor Strawiński 14.30 (L) Z dzisiejszej prasy, 14.35 (L) Muzyka obiadowa (pl.), 15.05 (L) Komunikaty, 15.10 (L) Interludium z płyt, 15.20 (L) „O hodowli kwalifikowanych nasion”, 15.30 „Idą żniwa w Zielonej Wólcie” — aud. muzyczna dla dzieci, 15.50 Muzyka lekka (pl.) 16.00 Dziennik, 16.30 Muzyka kameralna, 17.00 „Hal- lo! — Tu Halinka” — słuchowisko dla młodzieży, 17.20 Melodie filmowe, 17.55 Skrzynka P.K.O., 18.00 „Mówi Wystawa Ziemi Odkry- nych”, 18.05 „Przez lądy i morza”, 18.15 Audycja dla wojska, 19.00 „Nowe książki” Fel- lerton, 19.15 (L) Pogadanka językowa, 19.30 „Emancypantki”, 19.45 „Święto Narodowe Francji”, 20.30 Audycja Chopinowska, 21.00 Dziennik, 22.00 Muzyka taneczna (pl.) 22.45 (L) Koncert żyweń, 22.58 (L) Omów progr. lok. na jutro, 23.00 Ostatnie wiadomości, 23.10 Muzyka taneczna (pl.), 23.20 Program na jutro, 23.00 Ostatnie Wiadomości, 23.10 Muzyka taneczna (płyty), 23.20 Program na jutro, 23.30 Zakończenie audycji i Hymn.

WYSYŁKA CZASOPISM ZAGRANICZNYCH

Z dniem 1 lipca rb. czasopisma wysyłane bezpośrednio przez wydawców zagranicę będą mogły być przesyłane za taryfą ulgową wynoszącą 50 proc. obowiązującej taryfy dla druków w obrocie zagranicznym.

PRZYSZŁOŚĆ BALUT

Z tych krótkich informacji wnioskować możemy, że w roku 1949 zanotować będzie my mogli nasilenie robót inwestycyjnych nieporównanie większe, niż w latach 1945

— 1948. Na specjalną uwagę zasługuje fakt koncentracji wielu inwestycji na Bałutach: Fakt ten nie jest dziełem przypadku, a jest wynikiem zamierzonej aktywizacji Bałut: Zaniedbana ta dzielnica położona na jest w samym sercu Łodzi, ma w przyszłości stać się naturalnym przedłużeniem śródmieścia, stąd też przyszłoroczne inwestycje w tej dzielnicy stać się winny zacząć ktem planowej przebudowy tej dzielnicy.

Na Zielonym Rynku

Na Zielonym Rynku obficie zielenią się słońce jarzyny. Ułożone są w koszarach, na skrzynkach a nieraz i wprost na ziemi. Nie zraża to jednak kupujących.

PZPB w Zgierzu dotrzymują słowa

Istniejące jeszcze braki również będą usunięte

Dwa miesiące temu pisaliśmy, że „Państwowe Zakłady Przemysłu Bawełnianego w Zgierzu nie chcą pozostawać na szarym końcu”.

Wówczas fabryka wychodziła dopiero z kryzysu, w jaki ją wpędziło poprzednie kierownictwo. Dziś oglądając już możemy pierwsze owoce wysiłków nowego kierownictwa, a przede wszystkim tow. Stańczyka — dyrektora technicznego fabryki oraz tow. Dominika.

Z planem jest już więc na ogół biorąc, dobrze. Jakość produkcji również się poprawiła. W lutym, przy dawnych kierownictwie odsetek przydatny I gatunku nie przewyższał 65 procent. W czerwcu wyniósł on już 97,3 proc. Warto podkreślić, że firma produkuje przedzę dla

przemysłu dziewiarskiego, który stawia przedmiowi bawełnianemu wysoką wymagania. PZPB w Zgierzu wymagania te w pełni zaspokajają.

Poprawa jakości produkcji to zasługa zaradki, a jednocześnie skutek wielu zmian organizacyjnych i technicznych, przeprowadzonych przez nowe kierownictwo. Osiągnięcia w tej dziedzinie tym bardziej zasługują na uwagę, że część zaradki to pracownicy nowe, od niedawna zatrudnione w przemyśle włókienniczym.

Wprowadzenie pewnych ulepszeń w ramach akcji „małej racjonalizacji” wpłynęło również dodatnio na całkowity kształt pracy PZPB w

Zgierzu. Przebiecie sufitu pomiędzy pierwszym i drugim piętrem oraz zbudowanie pochylnej przyspieszyciela i ułatwiło znacznie transport szpulek. Dzięki temu ulepszeniu można było skierować czterech ludzi do innej pracy.

Usprawnienie organizacyjne i techniczne (poprzez wybudowanie pochylnej i likwidację jednego magazynu), drogi przydatny z przędzalni do przewijalni skraca również proces produkcyjny i pozwala na zaoszczędzenie trzech etatów.

Zastosowanie przez dyr. Stańczyka odpowiednich sil na zgrzeblarkach usprawnia pracę i eliminuje skutecznie z odpadków zdolne jeszcze do przeróbki włókna. Przyczynia się to do oszczędności surowca. Podobne korzyści przynosi oddawanie do powłóki przeróbki zwijek.

Czy to wszystko razem oznacza, że w PZPB w Zgierzu jest już wszystko w porządku? Nie.

Już na ulicy, kilkadziesiąt metrów od bramy fabrycznej, widzimy na chodniku cewki od przędzy. Na podwórzu fabrycznym znacznie gorzej. Cewki i szpulki leżą po wszystkich kątach. A przecież na naradzie wytwórczej 19-go kwietnia stwierdzono, że właśnie brak cewek hamuje pracę fabryki. Na salach, między maszynami i na ganekach leży surowiec.

Są robotnice, które utrzymują swoje miejsce pracy w czystości, odpadki zbierają do specjalnych woreczków, maszyny należą imiatają i oczyszczają. Do nich należy ob. Janina Nowacka, która do maszyn odnosi się z całą sumiennością i dzięki temu wyrabia normę w bardzo wysokim stosunku oraz zdobywa nagrody we współzawodnictwie inżynierskim. Ale są jeszcze i takie robotnice, które nie ukochały swoich maszyn i nie dbają o nie, zapominając, że jest to często przyczyną niskiego wykonywania norm i niskich zarobków.

Wydaje się nam, że i nie wszyscy majstrowie należą do wyjątków, wypełniają ciążące na nich obowiązki. A przecież od majstra czy salowego w dużym stopniu zależy porządek w miejscu pracy.

Jeżeli już mowa o porządku, to w żadnym wypadku nie można się pogodzić z tym, że całe tony odpadków leżą na podwórzu pod gołym niebem. Odpadki te są jeszcze całkiem dobrym surowcem. Część z nich bowiem nadaje się do przerobu w przędzalniach odpadkowych. Pozostała część użytkowana być może przez przemysł papierniczy. Niestety, ostatecznie deszcze w dużym stopniu przyczyniają się do obniżenia wartości tych odpadków.

Dyrekcja fabryki tłumaczy się, że za ten stan odpowiedzialność ponosi dyrekcja branżowa. Wydaje się, że „zgjierzanin” mają w tym wypadku rację. Niezależnie jednak od tego, kto ponosi bezpośrednią winę za marnotrawstwo, to fakt pozostaje faktem — odpadki gniją.

Mocno także daje się we znaki słaba dyscyplina pracy. Odsetek nieobecności jest bardzo wysoki. Organizacje partyjne i rada zakładowa nie prowadzą należytej akcji w kierunku podniesienia dyscypliny. A przecież bez tego nie może być mowy o zwiększeniu produkcji i wydajności pracy, ani o poważniejszym zwiększeniu zarobków.

Oczywiście „Kraków nie od razu zbudowano”. PZPB w Zgierzu mogą się w ciągu ostatnich kilku miesięcy pochwalić poważnymi osiągnięciami. Jeśli zaradka i dyrekcja również w przyszłości nie będą ustawać w wysiłkach i tak, jak dotychczas, dążyć do usunięcia braków, to miejmy nadzieję, że o wielu z zarzutów dziś jeszcze aktualnych mówić będziemy już jako o przeszłości.

W. L.

Zapisy na Wydział Medyczny UŁ 500 wolnych miejsc

Jak się dowiadujemy, w roku bieżącym na I rok studiów na Wydziale Medycznym Uniwersytetu Łódzkiego będzie 500 wolnych miejsc. Zapisy rozpoczynają się 15-go sierpnia br. włącznie.

Należy złożyć w dziekanacie Wydziału Medycznego następujące dokumenty: metrykę urodzenia, 3 fotografie, oryginalne świadectwa dojrzałości.

O terminie egzaminów nastąpi oddzielne zawiadomienie.

Na rok wstępny studiów medycznych zapisy rozpoczyna się 1 września br. Należy złożyć w sekretariacie studenckim metrykę urodzenia, fotografie, podanie, małą maturę z okresu przedwojennego, lub z okresu okupacji, zweryfikowaną przez Kuratorium Okręgu Szkolnego Łódzkiego, oraz świadectwo rocznej pracy zawodowej lub pracy na roli. Na rok wstępny mogą zgłaszać się chętni, którzy ukończyli 21 lat, jednakże nie przekraczają 32 roku życia.

WYBIORCZY WYCIĄG

W PZPB Nr 2 w przędzalni (6 stron) uzyskała Janina Mucha 132 proc., a Anna Ciesielska 130,4 proc. Helena Wieszczyńska (4 strony) osiągnęła 133,7 proc., Genowefa Pawlak 136,8 proc., Stefania Kasprzak 135,4 proc., a Helena Brzozowska (3 strony) 148,2 proc. W tkalni na 6 krosnach pierwsze miejsce zajęła Maria Drelich (175,1 proc.). Bronisław Ciula osiągnął 173 proc. Maria Tomczyk uzyskała 170,1 proc. Irena Drzewiecka 169,8 proc. Na „czwórka” odznaczyły się Zofia Wielńska (171,5 proc.), Irena Kucharska (169,1 pr.) Maria Cieślak (146,1 proc.).

W PZPB Nr 4 wśród majstrów wyróżnił się Stanisław Wałęski (127,1 proc.) Mieczysław Pawlak (121 proc.) i Zygmunt Jencz (119,9 proc.).

W PZPB Nr 5 w tkalni na „czwórka” odznaczyły się Maria Sak (177,6 pr.) Agnieszka Grabowska (177,5 proc.), Antonina Domiza (174,3 proc.), Maria Migdał (166,6 proc.) i Zofia Kubiak (164,5 proc.).

W PZPB Nr 6 w tkalni na „szóstka” osiągnęła Zofia Pietraszek 163,7 proc., a Józefa Głogowska 163,1 proc. Na „czwórka” wyróżniły się Emilia Janiszewska (170,3 proc.) i Kazimiera Górecka (156,5 proc.). W przędzalni (750 wrzec.) odznaczyły się Helena Pecherzowska (148 proc.) Maria Cieślak (146,1 proc.).

W PZPB Nr 7 w przędzalni (780 wrz.) uzyskała Helena Witeczak 158,3 proc., a Maria Woźniak 157,8 proc. W tkalni na „czwórka” wyróżniły się Maria Szulc (181 proc.) i Józefa Kruk (175,8 proc.).

W PZPB Nr 9 w tkalni (6 krosien) wysunęła się na czoło Feliksa Pakulska (165,3 proc.). Stanisław Kubik osiągnął 163,7 pr. W przędzalni odznaczyły się Waldysława Kuśnierek (153,4 proc.) i Kazimiera Sobalska (153,1 proc.).

W PZPB Nr 14 w tkalni (6 krosien) osiągnęła Zofia Szymańska 152,6 proc. W przędzalni odznaczyła się Kazimiera Stepien (822 wrzec.) — 159 proc.).

W PZPB Nr 16 wyróżniły się prządki Alicja Ceran (980 wrzec. — 157,8 proc.), Anna Świerk (872 wrzec. — 164,2 proc.) Aurelia Lisowska 872 wrzec. — 148,5 pr.

W PZPB Nr 22 w przędzalni (4 strony) Karolina Goczelewska i Feliksa Sobczak uzyskały po 152,2 proc. Apolonia Lasoń i Kazimiera Pyeja (3 strony) po 161,6 pr.

W PZPB w Pabianicach w tkalni osiągnęła Aniela Ulman na 8 krosnach 186,2 pr. a Władysława Borowska (6 krosien) 180,4 proc. Na „czwórka” wyróżniły się Helena Świątek (168,4 proc.), Anna Parniszewska (166,5 proc.) i Helena Pawłowska (164,1 w.) W przędzalni odznaczyła się Bronisława Spionek (750 wrzec. — 53,6 proc.).

W PZPB w Rudzie Pabianickiej (10 krosien) uzyskała Marta Majer 149,1 proc. i Bolesław Nowak 135 proc. Zenobia Sa- wicka (8 krosien) osiągnęła 176,8 proc., a Balbina Psiek 168,1 proc. Na „szóstka” odznaczyły się Helena Malecka (178 proc.) Helena Buchman (174,4 proc.). W przędzalni (3 strony) Anna Nowak i Helena Kosiółek osiągnęły po 168 procent.

Kronika m. Kutna

KOMU WINSZUJEMY

Dziś: Franciszka Marcelego
Sroda: 14 lipca 1948 r.

WAŻNIEJSZE TELEFONY

- Pow. Kom. M. O. — 22
- Miejski Posterunek M. O. — 33
- Starostwo Powiatowe — 31
- Pow. Zakł. Ubezpie. Wzajemn. ul. Narutowicza nr 20 — tel. 103
- Urząd Zdrowia — 91
- Komunalna Kasa Oszczędności — 43
- Polski Czerwony Krzyż (PCK) — 89
- Szpital Powiatowy — 20
- Ubezpieczalnia Społeczna — 34
- Apteka „Pod Oriem” — 106
- Apteka Suke. H. Walenta — 52
- Pogotowie Sanitarne PCK — 90
- Prezydium Pow. Rady Narod. — 102
- Zarząd Miasta Kutna — 30
- Straż Pożarna — 41
- Urząd Repatriacyjny — 86
- Pow. Zakład Elektryczny — 32

Zjednoczona Partia Klasy Robotniczej

potężnym orężem w walce o Polskę socjalistyczną
Dokończenie referatu tow. Romana Zambrowskiego

ideowości i przodującej czynnej roli w produkcji.

Chcemy, aby Zjednoczona Partia była partią nowego typu, realizująca zasady organizacyjne marksizmu, leninizmu, silna wewnętrznie, zwartością i dyscypliną, tętniąca bogatym życiem wewnątrz partyjnym, osiąganym przez aktywność wszystkich członków partii w toczącej się walce klasowej, osłaganą przez pracę ideologiczną - wychowawczą i przez przestrzeganie zasad demokracji wewnątrz-partyjnej.

Im bardziej stanowczo przestrzegamy te zasady w naszej partii, tym szybciej i gruntowniej zapuszczą one korzenie w Zjednoczonej Partii.

Baczenie śledzić winniśmy za składem socjalnym naszej partii. W tej chwili liczba robotników wynosi w partii 57 procent, liczba chłopów 23 procent, liczba pracowników umysłowych 15,6 proc., liczba rzemieślników 3,9 procent, kupców 0,7 procent. W zjednoczonej partii skład socjalny nie powinien ulec pogorszeniu.

Kierownictwo PPS jest z nami całkowicie zgodne, że w zjednoczonej partii decydować liczebnie winien trzon robotniczy, że na wsi winniśmy bardziej rozszerzyć swoje pozycje wśród biedoty chłopskiej i że obydwie partie

tylko zyskać mogą na uwolnieniu się od socjalnie obcych, obrastających w pierze elementów kapitalistycznych.

STOI PRZED NAMI ZADANIE UAKTYWNIENIA, UBOJOWIENIA I WZBOGACENIA PRACY WSZYSTKICH NASZYCH KOŁ I KOMITETÓW.

Trzeba, aby każde koło partyjne w odpowiednim przedsiębiorstwie czy na wsi miało pełne poczucie odpowiedzialności za wszelkie braki i niedociągnięcia, za wykonanie planów gospodarczych i żeby ujawniło we wszystkich zaśnadczych dziedzinach pracy swoją inicjatywę i przodującą rolę.

Trzeba, aby nasze komitety partyjne na wszystkich szczeblach wzmocniły swoją polityczną rolę kierowniczą i aby rozszerzyły swój krąg zainteresowań nie tylko politycznych, ale również w dziedzinie gospodarczej, samorządowej, kulturalno - oświatowej.

PLENARNE POSIEDZENIE KOMITETU CENTRALNEGO NASZEJ PARTII, JAK WIDZICIE, DOKONAŁO WIELKIEJ PRACY UZBROJENIA IDEOLOGICZNEGO NASZYCH SZEREGÓW PARTYJNYCH W PRZEDEDNIU ZJEDNOCZENIA.

ZADANIE POLEGA TERAZ NA TYM, ABY ANALIZA I WYTYCZNE PLENUM STAŁY SIĘ

WŁASNOŚCIĄ CAŁEJ PARTII, ABY WZMAGALI BARDZIEJ JESZCZE AKTYWNOŚĆ I UBOJOWIENIE NASZEJ PARTII, ABY STWORZYŁY NAJZDROWSZĄ ATMOSFERĘ DLA ZJEDNOCZENIA.

TRZEBA BOWIEM PAMIĘTAĆ, ŻE ZWARTOŚĆ IDEOLOGICZNA ZJEDNOCZONEJ PARTII, JEJ ODPORNOŚĆ WOBEC NIEBEZPIECZEŃSTWA NACJONALIZMU I OPORTUNIZMU, JEJ NIEROZERWALNA WIEŻ Z MARKSIZMEM - LENINIZMEM MY UGRUNTOWUJEMY JUŻ TERAZ POGĘBIONĄ PRACĄ IDEOLOGICZNA WŁASNYCH SZEREGACH I WE WSPÓŁDZIAŁANIU Z ORGANIZACJAMI PPS.

I IM GRUNTOWNIEJSZA I GŁĘBSZA BĘDZIE TA PRACA W PRZEDEDNIU ZJEDNOCZENIA ZARÓWNO U NAS JAK I W PPS, TYM PEŁNIEJSZY BĘDZIE WSPÓLNY NASZ TRIUMF W MOMENCIE LIKWIDACJI POLWIEKOWEGO ROZŁAMU W POLSKIEJ KLASIE ROBOTNICZEJ. TYM POTĘŻNIEJSZYM ORĘŻEM W WALCE O POLSKĄ SOCJALISTYCZNĄ STANIE SIĘ ZJEDNOCZONA PARTIA KLASY ROBOTNICZEJ.

W kutnowskim żniwa w pełni

W poniedziałek, 12 lipca br. na terenie całego powiatu kutnowskiego rozpoczęły się żniwa. Już o świcie zaroily się pola od kosiarzy, którzy korzystając z długo oczekiwanej pogody przystąpili do pracy w polu.

W pierwszym dniu żniw pod względem ilości zżętego zboża, przodują rolnicy z gminy Rdutów. Mimo długotrwałej fali deszczów, zbiory tegoroczne są wyjątkowo dobre. (B)

Kronika miasta i powiatu

KREDYTY NA NAWOZY SZTUCZNE

Powiatowy Związek Samopomocy Chłopskiej w Kutnie otrzymał 750 tysięcy złotych na jesienną akcję nawozową. Kredyt przeznaczony jest dla najbardziej potrzebujących rolników w powiecie. Rozdzielaniem kredytów zajmie się Komunalna Kasa Oszczędności w Kutnie. (B)

RDUTÓW

TRAKTOR

DLA OSRODKA MASZYNOWEGO

Ośrodek Maszynowy w Rycerzewie gmina Rdutów, wzbogaci się w najbliż-

szych dniach o traktor typu „buldog”, zakupiony w Poznaniu. Do użytku rolników w Ośrodku Maszynowym znajduje się między innymi młocarnia szeregokomłotna i czyszcząca.

NAWOZY SZTUCZNE

NIE BĘDĄ ULEGĄC ZNISZCZENIU

Gminna Spółdzielnia Samopomocy Chłopskiej w Rdutowie, buduje przy stacji kolejowej w Turzynowie barak, w którym zmagazynowane zostaną na-

wozy sztuczne na jesienną akcję siewną. (B)

ZYCHLIN

NOWA ULICA W ZYCHLINIE

Prace przy budowie nowej nawierzchni na ul. Raclawickiej postępują szybko naprzód. Po raz pierwszy w powiecie zastosowano tu obok bruku, dwumetrowy pas kostki granitowej na zaprawie betonowej biegnący środkiem jezdni. (B)

Dalsza pomoc przednówkowa

Powiatowy Związek Samopomocy Chłopskiej w Kutnie prowadzi w dalszym ciągu akcję pomocy przednówkowej dla rolników. Ze względu na duże zapotrzebowanie mąki przez rolników, Polskie Zakłady Zbożowe przydzieliły dla powiatu kutnowskiego dalsze 300

metrów zboża. Ogółem w ramach pomocy przednówkowej dla najbardziej potrzebujących rolników Pow. Zw. Samopomocy Chłopskiej otrzymał do rozdziału 1.800 metrów zboża.

Wydawanie bonów na mąkę, trwać będzie do dn. 15 lipca br. (B)

Czytajcie „Głos Kutnowski”

Zryw zwycięża Ruch — 4:1 (2:0)

W niedzielę, 11 lipca br. o godz. 17-ej na Stadionie Miejskim w Kutnie odbył się mecz piłkarski o wejście do klasy A między kutnowskim „Zrywem”, a drużyną ZZK „Ruch” z Kuluszek. Gospodarze odnieśli wysokie zwycięstwo bijąc kolejarzy w stosunku 4:1 (2:0). Jest to pierwsze zwycięstwo, jakie odniósł „Zryw” w rozgrywkach A-klasowych.

Wynik meczu jest tym ciekawszy, że „Ruch” z Kuluszek należy do najsilniejszych drużyn i jest faworytem na zajęciu pierwszego miejsca w tabeli. Pokonał on zgierskiego „Włókniarza” i koneckiego „Neptuna”, z którymi przegrali nasi zetwuemowcy.

Niedzielny mecz pokazał nam, że „Zryw” może zaprezentować dobrą klasę piłkarską, lecz mimo to jest drużyną nierówną, mającą swoje dni „dobre” i „złe”.

W drużynie „Zrywu” wyróżniał się bramkarz Skoraś, oraz strzelcy bramek: Marciniak, Hofman, Paluszkiewicz i Walczak.

Sędziował bardzo słabo ob. Grabowski z Łodzi.

Widzów około 1.500 osób.

Na marginesie niedzielnego spotkania należy zwrócić uwagę na problem sędziowania meczów w rozgrywkach o wejście do A klasy. Z rozegranych dotychczas spotkań piłkarskich widzimy, że sędziowie łódzcy wyznaczani przez ŁOZPN sędziują bardzo błodo. Ich niezdecydowane decyzje budziły niezadowolone zarówno publiczności, jak i graczy.

Zychlin zdobywa puchar spółdzielczy

W ubiegłym tygodniu w Dobrzelinie rozegrany został mecz piłkarski między zespołem sportowym fabryki M-1 z Zychlina i KS „Jedność” z Dobrzelina, o puchar spółdzielczy, ufundowany przez powiatowe władze spółdzielcze.

Mecz był bardzo interesujący i zakończył się zdecydowanym zwycięstwem

W podokręgu kutnowskim jest 14 sekcji piłkarskich, z których kilku posiada wieloletnią praktykę i doświadczenie w prowadzeniu meczów piłkarskich i z powodzeniem mogliby oni być delegowani przez ŁOZPN do sędziowania spotkań piłkarskich, oczywiście w innych podokręgach.

Mamy nadzieję, że władze ŁOZPN zainteresują się tą sprawą, i w przyszłości nie będzie powodów do narzekania na system sędziowania. (B)

WSPÓLZAWODNICTWO MŁODZIEŻY GÓRNICZEJ

Akcja współzawodnictwa wśród młodzieży górniczej daje doskonałe rezultaty. W czwartym etapie wyróżniono 420 pracowników, spośród 4.200 młodzieży współzawodniczącej; przekroczenie normy sięgało 325 proc.

1 kwietnia br. rozpoczęto etap współzawodnictwa zespołowego, obejmującego całą młodzież pracującą w zespołach ścianowych. Etap ten trwać będzie do końca września br.

ROZWÓJ SADOWNICTWA W POZNANSKIM

Staraniem Zarządu Wojewódzkiego Związku Samopomocy Chłopskiej w Poznaniu zasadzono w Wielkopolsce i na ziemi Lubuskiej, w ramach tegorocznych prac nad zakładaniem sadów, przeszło 150 tysięcy drzew owocowych na przestrzeni około 1.000 ha. Oprócz tego założono 10 sadów doświadczalnych z liczbą około 1.000 drzew.

W celu spopularyzowania sadownictwa wśród rolników, zorganizowano 10 kursów z udziałem 600 uczestników. Program nauki obejmował zagadnienia techniki zakładania sadów, pielęgnacji drzew owocowych, przechowywania owoców itp.

NOWY STATEK PANAMSKI W GDANSKU

Do portu gdańskiego wpłynął po raz pierwszy od dwu miesięcy statek panamski „Riva” z ładunkiem 7.503 ton rudy żelaznej. Statek zabierze z Gdańska ładunek cementu.

Przetarg nieograniczony

Centrala Handlowa Przemysłu Metalowego Hurtownia w Kutnie przy ul. Troczewskiego Nr. 5 ogłasza

Przetarg nieograniczony na roboty ciesielskie, murarskie i dekarские związane z wykonaniem:

1. Jednej szopy drewnianej.
2. Założenie dachu na szopie.
3. Remont dachów papowych na trzech szopach.
4. Remont budynku na biuro.
5. Budowę wystawy.
6. Budowę ogrodzenia.
7. Instalację świetlną.

Słpe kosztorysy oraz informacje otrzymać można w Punkcie Sprzedaży przy fabryce „Kraj” w Kutnie.

Oferty z podaniem terminu wykonania w zalakowanych kopertach bez żadnych znaków firmowych z zaznaczeniem wyrażnym tytułu dla każdego punktu osobno należy składać w Punkcie Sprzedaży przy fabryce „Kraj” Kutno, Troczewskiego Nr 5 do dnia 26 lipca 1948 r., w którym to dniu o godzinie 9-tej rano nastąpi komisyjne otwarcie ofert.

Wadium w wysokości 1 proc. sumy oferowanej należy wpłacić do K. K. O. w Kutnie, ul. Kilińskiego Nr. 5, dołączając kwit do oferty.

C. H. P. M. Hurtownia w Kutnie zastrzega sobie:

- a) prawo dowolnego wyboru oferenta bez względu na wynik przetargu;
- b) zmniejszenie zakresu robót podanych w kosztorysach;
- c) unieważnienie przetargu bez ponoszenia z tego tytułu jakichkolwiek kosztów;
- d) dostawę częściową lub całkowitą materiałów. 165-k

TEATRY

TEATR WOJSKA POLSKIEGO
Z powodu remontu w miesiącu lipcu teatr nieczynny.

TEATR POWSZECHNY

Teatr w miesiącu lipcu nieczynny.

Teatr „BAGATELA” Piotrkowska 94.

Dziś i codziennie o godz. 20-ej koniec przedst. 22-ga znakomita komedia Ludwika Verneuil'a pt.

„MUSISZ BYĆ MOJĄ”

Kasa czynna przez cały dzień; tel. 272-70.

TEATR KOMEDII MUZYCZNEJ „LUTNIA” Piotrkowska 243

Dziś i codz. o godz. 19,15 „ROSE-MARIE” romantyczna operetka w 7 obrazach — Otto Heibacha. Udział bierze 60 osób. — Chór — Balet — Orkiestra. Bilety wcześniej do nacya w Spółdzielni Artystów - Plastyków — Piotrkowska 102, a od godz. 17-ej w kasie teatru. W niedzielę kasa teatru czynna od godz. 11.

TEATR KAMERALNY DOMU ŻOŁNIERZA ul. Daszyńskiego 34.

Dziś o godz. 19,15 sztuka Maxwell Andersona „JOANNA Z LOTARYNGII” z Ireną Eichle równą w roli tytułowej. Udział biorą: Stanisław Bugajski, Stanisław Daczyński, Jerzy Duszyński, Halina Głuszkówna, Czesław Guzek, Wanda Jakubińska, Janusz Jaroń, Michał Melina, Adam Mikołajewski, Tadeusz Schmidt, Ewa Szumańska i Ludwik Tatarski.

Reżyseria Erwina Axera, kompozycja plastyczna Otto Axera.
Kasa czynna od 12-ej, tel. 123-02.

Letni teatr „OSA”, ul. Zachodnia 43, tel. 140-09

Godz. 19,45 otwarcie teatru letniego i premiery rewijontażu pt. „W ogrodzie przy podgole” z udziałem całego zespołu.

ROZKOSZNA DZIEWCZYNA

Teatr „Osa” przygotowuje jedną z najlepszych komedii muzycznych świata, p. t.: „Rozkoszna dziewczyna”.

Do obecnego wystawienia „Rozkosznej dziewczyny” w „Osie”, kierownictwo teatru zaangażowało szereg nowych wybitnych sił aktorskich, które już odbywają próby pod reżyserią T. Wołowskiego.

Teatr „SYRENA” Traugutta 1

Balet Zizi Halamy, zapowiada T. Bocheński, pocz. o godz. 19,30, kasa czynna od godz. 10—13 i od 16-ej.

KINA

ADRIA — Z powodu remontu, kino nieczynne.

BAJKA — „Kulisy Wielkiej Rewii” godz. 17,30, 20; w niedz. 14,30.

BAŁTYK — „Monsieur La Souris”, godz. 16, 18,30, 21; w niedz. 13,30.

GDYNIA — Kino nieczynne — na czas remontu Program Aktualności przemieszono do kina „Hel”.

HEL — „Program Aktualności Krajowych i Zagr. Nr 20”, godz. 11, 12, 13, 14, w niedz. 11, 12, 13.

HEL (dla młodzieży) — „Mali detektywi”, godz. 16, 18, 20; w niedz. 14.

MUZA — „Gubernantka”, godz. 18, 20; w niedz. 16.

POLONIA — „Rosanna śledmiu księżyców” godz. 16, 18,30, 21, niedz. 13,30.

PRZEDWIOSNIE — „Odlag XXVII”, godz. 18, 20; w niedz. 16.

ROBOTNIK — „Casablanca”.

ROMA — „Płomień Nowego Orleanu”, godz. 18, 20; w niedz. 16.

REKORD — „Wieczna Ewa”, godz. 18,30, 20,30; w niedz. 16,30.

STYLOWY — „Zagubione dni”, godz. 16, 18,30, 21; w niedz. 13,30.

SWIT — „Na tropie zbrodni”, godz. 18,30, 20,30; w niedz. 16,30.

TATRY (w ogrodzie) — „Gasnący płomień”, godz. 16, 18,30, 21; w niedz. 13,30.

TECZA — „Błyskawica”, godz. 17, 19, 21; w niedz. 15.

WISŁA — „Melodia serca”, godz. 16, 18,30, 21; w niedz. 13,30.

WŁOKNIARZ — „Melodia serca”, godz. 15,30, 18, 20,30; w niedz. 13.

WOLNOŚĆ — „Monsieur La Souris”, godz. 15, 17,30, 20; w niedz. 12,30.

PRZETARG

ZJEDNOCZENIE

PRZEMYSŁU MASZYN ELEKTRYCZNYCH
Fabryka M-1 w Zychlinie ogłasza

PRZETARG NIEOGRANICZONY

na budowę hali fabrycznej i budynku biurowo-warsztatowego o kubaturze około 25.000 m sześciu.

Słup kosztorysu oraz bliższe informacje otrzymać można w Dziale Inwestycji Fabryki M-1 w Zychlinie codziennie od godz. 8-ej do 16-ej.

Oferty w zalakowanych kopertach z napisem: „Oferta na budowę hali fabrycznej”, należy składać w Dziale Inwestycji Fabryki M-1 w Zychlinie do dnia 28 lipca br. do godz. 13-ej.

Przetarg odbędzie się w tym samym dniu o godz. 14-ej.

Do oferty należy dołączyć dowód złożenia wadium przetargowego w wysokości 1 proc. oferowanej kwoty, które wpłacić należy na konto nr 20.142, KKO — Kutno, Oddz. Zychlina, lub też w kasie fabrycznej.

Dyrekcja zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta niezależnie od oferowanej sumy, zwiększenia lub zmniejszenia ilości robót, jak również unieważnienia przetargu bez podania przyczyn i wypłacenia odszkodowania.

D-019876 4325-k

Ze sportu

Ani Bek, ani Pietraszewski...

Tylko Gabrych zdobywa „Naramiennik” Dwie godziny emocji na torze helenowskim

strzostwem Polski na torze.

Do wyścigu o „Naramiennik” stanęło 16-tu zawodników z Napierała, Siemińskiego, Kudertem, Wrzesińskim i Grynkiewiczem z Warszawy, Nowoczekiem i Paprockim ze Śląska, Kazimierzakiem i Frączkowiakiem z Poznania i całą stawką lodzian z Bekiem, Pietraszewskim i Gabrychem na czele.

Z pewnością wszystkim się zdawało, że walka rozegra się jak zwykle pomiędzy dwoma lodzianami Bekiem i Pietraszewskim, tymczasem los tym razem chciał inaczej. Po kilku okrążeniach nastąpiła kraksa, której ofiarą obok najbliższej poturbowanego Leskiewicza padli Grynkiewicz i Bek. Wskutek tego Bek utracił blisko 200 metrów do czołówki i przez 30 km. musiał gonić wraz z Napierałą, Kudertem i zmieniającymi się na zmianę Kazimierzakiem i Frączkowiakiem czołówkę. Trzeba przyznać, że to w dużym stopniu ożywiło wyścig. Pod nieobecność Beka, każdy finisz był bardziej ciekawy, gdyż siły były bardziej wyrównane.

Pietraszewski nie był wczoraj „w sosie”, lub być może rezerwowal siły na koniec wyścigu, dość, że finisz pierwsze stały się lupelem innych. Lodzianin jednak doskonale dyktował tempo i tylko jemu należy przypisać, doskonały czas wyścigu 1:14,57,6. Na ostatnich niemal okrążeniach (110) Pietraszewski złapał gumę i musiał „wysiąść” z wyścigu, chociaż w ogólnej punktacji prowadził już pod koniec zdecydowanie.

Ostatnie dwa finisze wygrał Bek, ale nie to przyniosło mu największe brawa. Wspaniały był pościg Beka za czołówką. Pierwszy atak nie udał się, dopiero za drugim razem na 72 okrążeniu cała trójka Bek, Napierała i Kudert przypuszcza drugi atak, który kończy się dogonieniem czołówki najpierw przez Beka, zaraz po trzecim finiszu, a później przez warszawiaków. Te dwa jednak finisze nie wystarczyły do odebrania zwycięstwa bardzo dobrze jadącemu Gabrychowi, który po ciężkiej konturni zeszłorocznej doszedł już do siebie. Gabrych wygrał pierwszy finisz, a w drugim i piątym był drugi.

Na dalszych miejscach w ogólnej punktacji uplasowali się: Bek, Wrzesiński, Salyga, i Siemiński.

Słazacy Nowoczek i Paprocki, którzy nie mają do swej dyspozycji toru wypadli nadejście dzianie dobrze. Przez cały czas jechali w czołówce wytrzymując ostre na ogół tempo, co udawało się często takim „asom”, jak Kudert i Napierała.

Wyniki techniczne: Wyścig o „Naramiennik” 125 okrążeń z 5 finiszami:

- 1. Gabrych (Odiez) — 1:14,57,6 (10 pkt.)
- 2. Bek (EKS) 8 pkt.
- 3. Wrzesiński (Warszawa) 6 pkt.
- 4. Salyga (Partyzant) 4 pkt.
- 5. Siemiński (Warszawa) 2 pkt.

W wyścigu dla kartkowiczów na 10 km. zwyciężył Zawadzki (Zjednoczone) przed Zwolińskim (Zjednoczone) — 6:19, a w wyścigu na 10 km. dla licencji B Umiński (EKS) przed Forsyńskim (EKS) — 6:03. (Kr.)

Turyści z Pabianic

zdobywają pierwsze miejsce na zjeździe turystycznym DKS-u

W ubiegłą niedzielę, odbył się Drużynowy Okręgowy Kolarski Zjazd Turystyczny do Łodzi, zorganizowany przez Sekcję Kolarską Włókienniczego Związku Kółkowskiego Dziewiarckiego Klubu Sportowego w Łodzi. Do

Zjazdu zgłoszone zostały trzy osobowe drużyny kolarskie, z następujących Klubów: EKS 9 drużyn, PTC 3 drużyny, DKS 3 drużyny, „Boruta” — Zgierz 2 drużyny, „Zjednoczone” 1 drużyna, „Swit” 1 drużyna, „Partyzant” 1 drużyna, razem 20 drużyn — 60 kolarzy. Wystartowało do Zjazdu 18 drużyn. Ukończyło i sklasyfikowano zgodnie z regulaminem 8 drużyn, w następującej kolejności: I — drużyna Nr 8 PTC, 100 km, przeciętna 15 km na godzinę, II — drużyna Nr 4 DKS, 100 km, przeciętna 14,9 km, III — „Swit”, 99 km, przeciętna 14,8 km, IV — drużyna Nr 10 EKS, 98 km, przeciętna 14,7 km, V — drużyna Nr 7 PTC, 98 km, przeciętna 14,6 km, VI — drużyna Nr 13 EKS, 94 km, przeciętna 14,3 km, VII — drużyna Nr 5 „Boruta”, 98 km, przeciętna 14 km, VIII — drużyna Nr 17 EKS, 85 km, przeciętna 13,9 km.

Na metę Zjazdu, przed czasem przybyły drużyny Nr 11 i Nr 14 z EKS, po czasie drużyny Nr 2 DKS, Nr 18 „Zjednoczone” i Nr 20 „Partyzant”. Zdekompletowane zostały na tra-

sie drużyny Nr 9 i Nr 15 z EKS, nie zgłosiła się na mecie drużyna Nr 6 „Boruta”, zdyskwalifikowane zostały drużyny: Nr 3 DKS za przekroczenie przeciętnej na trasie — 15,06 km na godzinę i drużyna Nr 12 EKS za identyczną trasę i punkty meldunkowe, tak — jak drużyna Nr 10 również z EKS.

Z historii

nowożytnych Igrzysk Olimpijskich

Antwerpia 1920 r.

Pierwsza wojna światowa uczyniła ośmiolatnią wyrwę w historii nowożytnych igrzysk. VII Olimpiada odbyła się dopiero w 1920 roku w Antwerpii. Po raz pierwszy startuje w nich Nurmi.

Oto jej wyniki:

- 100 m. C. W. Paddock (USA) — 10,8
- 200 m. A. Woodring (USA) — 22
- 400 m. B. S. D. Rudd (Płd. Afryka) — 49,6
- 800 m. A. G. Hill (Anglia) — 1:53,4
- 1500 m. A. G. Hill (Anglia) — 4:01,8
- 5.000 m. J. Guillemot (Francja) — 14:55,6
- 10.000 m. P. Nurmi (Finlandia) — 31:45,6
- 10.000 m. P. Nurmi (Finlandia) — 31:45,8
- 400 m. pl. F. F. Loomis (USA) — 54
- Kula V. Poerhoelae (Finlandia) — 14,81
- Oszczep J. Myrta (Finlandia) — 65,78
- Dysk E. Niklander (Finlandia) — 44,68
- Skok wzwyż R. W. aLondon (USA) — 194
- Skok wzwyż R. W. Landou (USA) — 1,94
- Tyczka F. K. Foss (USA) — 3,80
- Dziesięciobój Lovland (Norwegia) — 6.014 p.

Pływacy „Włókniarza” zgierskiego przegrywają z Orkanem

W ub. niedzielę, w Krotoszynie został rozegrany mecz pływacki Włókniarz (Zgierz) — RKS „Orkan” zakończony zwycięstwem gospodarzy w stosunku 65:56. Należy przy tym nadmienić, że drużyna „Włókniarza” zasłona była zawodnikami z WZKS „Zjednoczone” Przyborowskim, Nikodemskim i Krogulcem, natomiast „Orkan” — Cichońskim i Boruszcziakiem

Produkcji Państw. Fabr. Chem. Farm.
Zadać w Aptekach i Drogeriach

Łapówki w postaci pieniędzy, pożyczek i — jedwabnych pończoch

W dniu wczorajszym przy wypełnionej łeźnie zgromadzoną publicznością sali rozpoczął się w Okręgowym Sądzie Karnym proces 7-iu oskarżonych, byłych pracowników Okręgowego Urzędu Likwidacyjnego. Oskarżeni idąc w ślady swego ówczesnego dyrektora, Stanisława Dowbora, nie załatwiali patentów w OUL bez łapówki.

Rozprawa odbywa się w trybie doraźnym. Przewodniczący sędzia Blichowicz, oskarżenie popiera prokurator Komisji Specjalnej, ob. Romaniukowa, bowiem Komisja Specjalna prowadziła szczegółowe dochodzenie w tej sprawie. Oskarżonych broni 8-iu adwokatów, zeznawać będzie 25 świadków.

Akt oskarżenia zawiera dokładny opis i uzasadnienie przestępstw, zarzucanych oskarżonym. W ciągu roku 1946 i 1947 Stefan Gruszczyński, Eugeniusz Przybycień, Jan Lamkiewicz, Włodzimierz Kiryk, Józef Adamczewski, Czesław Herbich i Jan Poleski zajmowali kierownicze stanowiska w OUL w Łodzi. Zamiast sprawiedliwie przydzielać patentom mienie poniemieckie zależnie od ich podań i sprawozdań potrzeb załatwiali pozytywnie tylko tych, którzy wręczali im łapówki. Według aktu

Pojętni uczniowie Dowbora przed Sądem

oskarżenia Gruszczyński na stanowisku na czelnika Wydziału Powierniczego pobrał w sumie 315 tys. zł., inni natomiast sumy od 50—200 tys. zł.

Oskarżeni zasadniczo przyznają się do winy, z tym jednakże zastrzeżeniem, że kwestionują wysokość niektórych sum. Obrona ma niezwykle trudne zadanie do spełnienia na tym procesie, odstawiającym nie słychane szkodnictwo społeczne w postaci nadużyć urzędniczych. Stara się więc winę niektórych oskarżonych przerzucić na karb ich rzekomej niepoczytalności umysłowej. W ten sposób obrona usiłuje wytłumaczyć oskarżonych Adamczewskiego, Herbicha i Gruszczyńskiego. Rzecz Sądowi będzie rozstrzygnąć, czy w chwili popełniania przestępstw oskarżeni rzeczywiście działali ze zmniejszoną poczytalnością, nie zdając sobie sprawy z wagi przestępstw.

Oskarżony Gruszczyński zeznaje przez kilka godzin, przyznając się jedynie do pozbawienia łapówek w trzech wypadkach na zarzucanych mu kilkanaście. Twierdzi, że wiele spraw załatwiał na wyraźne zlecenie dyrektora Dowbora a inne sprawy na polecenie wielu komisji opiniodawczych, istniejących przy OUL. Tłumaczy się epilepsją, chorobą serca, oraz atakami szata, jakie

go nawiedzają po wypiciu. 3-ch kieliszków wódki.

Oskarżony Przybycień — naczelnik wydziału ewidencyjno-szacunkowego przyznaje się również do szeregu nadużyć. Oskarżony Kiryk mówi: „Traktowałem łapówki jako wyraz wdzięczności ze strony patentów”. Poza pieniędzmi otrzymywał również pończochy jedwabne. Doręczał on patentom akt kupna i sprzedaży i w kopercie „w czasie pożegnania — jak twierdzi — otrzymywał on 1—3 tys. zł. Poza tym otrzymał szereg pożyczek, których nie zwracał. Kiryk w czasie składania zeznań płacze i stara się wzbudzić litość na sali sądu wej.

Oskarżony Adamczewski otrzymywał znow łapówki „za przyspieszenie” spraw patentów. „Przyspieszał” przede wszystkim dzierżawy warsztatów poniemieckich. Mówi, że jest chory na neurastenię i że mu siał się leczyć.

Bezwzględnie obecni oskarżeni — urzędnicy OUL, to pojętni uczniowie byłego dyrektora „Stanisława Dowbora, którego cień unosi się nad tą sprawą. Przykład szedł zgóry — dyrektor pozwalał sobie na nadużycia milionowe, a jego urzędnicy nie gardzili również „ubocznymi zarobkami”.

Jakoś wtedy żaden z nich nie starał się wykazać niepoczytalnością umysłową — brali, co się dało — żaden z nich nie chorował. Zamiast przydzielać warsztaty pracy, meble czy inne ruchomości robotnikom łódzkim — przydzielali je tym, którzy mogli im słono za ten przydział zapłacić.

Dzisiaj dalszy ciąg rozprawy.